

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۲) آذرماه ۱۳۵۷ شمسی

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: ناصر نوربخش دماوندی- محمدرضا کبیری - حسینعلی سلیمانی- دکتر شمس الدین ابوالهدی لنگرودی- مهندس منوچهر بهارلو- محمد دهقان نژاد.
- ۳- تقدیم استيضاح از دولت تیمسار ارتشیدازهای از طرف گروه بان ایرانست بوسیله آقای محسن پزشکیور .
- ۴- تقدیم استيضاح از دولت تیمسار ارتشیدازهای بوسیله آقای احمد بنی احمد.
- ۵- تقدیم دو سؤال از دولت بوسیله آقای دکترعلی صدیق اسفندیاری.
- ۶- تقدیم استيضاح از دولت تیمسار ارتشیدازهای بوسیله آقای دکتر سیدمرتضی مشیر.
- ۷- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای علی احمد خورشید.
- ۸- تقدیم لایحه متمم بودجه کل کشور بوسیله زیر امور اقتصادی و دارائی.
- ۹- مرئی معاون وزارت علوم و آموزش عالی بوسیله وزیرعلوم و آموزش عالی.
- ۱۰- طرح و تصویب موافقتنامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق و ابلاغ به دولت.
- ۱۱- طرح و تصویب لایحه دو فوریتی نحوه وصول حقوق دولتی درسواردهقهری واضطراری وارسال به مجلس سنا.
- ۱۲- تقدیم تذکر به دولت بوسیله آقای عبدالعزیز راشدی.
- ۱۳- اخذ رأی نهائی نسبت به لایحه اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۶ کل کشور.
- ۱۴- طرح گزارش شور اول قابل اجرا بودن مفاد موافقتنامه همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورگ.
- ۱۵- قرائت طرح تقدیمی بوسیله آقای حسن قرائتی.
- ۱۶- اعلام وصول چند لایحه از مجلس سنا.
- ۱۷- قرائت نامه های دولت.
- ۱۸- تقدیم تذکر به دولت بوسیله آقای هادی تربتی.
- ۱۹- پایان جلسه.

جلسه ساعت نه و ده دقیقه صبح بویاست آقای دکتر جواد سعید تشکیل شد

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
- (شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه خانها و آقایان: اردلان - جعفریای - اسفندیاری- جهانشاه افشار- سیف الله افشار- الداغی- دکتر پرومند بزرگ زادم- دکتر بقائی- دکتر بهادری- بهار- پردلی- پیرزادم- توتونچیان- سعید جواد- حیدرزادم- حیدری- خزیمه- خسروی- خلیل زادم- رئیس ای اردکانی- دکتر

رحمانی- رضوانی- ریگی- زرگرزاد- سید کلال- شادمان- شهابی- صحرایی- صفری- پور- دکتر ضیائی- طباطبائی- ظفری- محمد حسین غضنفری- فلاح مقدم- قائمی- قادری- فریسی- قوامی- کمیلی رادم- ماحوری- مافی- متولی- مجتهدی- محمودیان- منتظری- میر لاشاری- مجتبی نوری- وزیر- ریاضی- طلعت اسدی- اما آقاییان- مهین انشار جعفری- هما زاهدی- ژاله ضرابی- متعالیه نائینی- طبا- فریده هاشمی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: ناصر نوربخش دماوندی- محمدرضا کبیری- حسینعلی سلیمانی- دکتر شمس الدین ابوالهدی لنگرودی- منوچهر بهارلو- محمد دهقان نژاد.

رئیس- نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای نوربخش دماوندی بفرماید-

ناصر نوربخش- جناب آقای رئیس، همکاران معظم قبل از سه دقیقه از وقتم را به آقای کبیری میدهم. امروز مصادف با دوم ماه محرم ماه شهادت سرور آزادگان جهان و اشرف شهدای زمان حضرت حسین بن علی علیه السلام است زندگانی پرافتخار امام سوم شیعیان جهان توأم با فضیلت و تقوی و سرشار از فداکاری و شهامت و پاکدامنی است ملت مسلمان ایران در طول تاریخ همواره پیوندی محکم و ناگسستی با خاندان رسالت داشته و به پیروی از مکتب جعفری با ایمانی راسخ در تأیید مبانی مذهب تشیع کوشیده اند و ضمن تکریم شعائر دینی به علمای دین کمال احترام را منظور داشته اند این فاجعه بزرگ و این مصیبت اسلامی را به فرد فرد شیعیان جهان تسلیت می گویم (احسن) حوادث ناگوار و مصیبت باری که در این چندماه در کشور عزیز ما رخ داده و منجر بقتل و زخمی شدن عده ای از هموطنان ما گردید و موجب خسارات عظیم مالی و رکورد اقتصادی گردید هر ایرانی علاقمندی را متأثر و متأسف کرده است مع التأسف دامنه این حوادث و وقایع بقدری پیشرفته که در واقع ما را در برابر هولناکترین وقایع تاریخی قرار داده است.

در اینکه چرا چنین وضعی پیش آمده باید عللش را در سالهای قبل جستجو کرد در این مدت درباره این رویدادها توسط افراد و اشخاص چه در جراید و وسائل ارتباط جمعی و چه در مجلس شورای ملی مذاکرات مشروح و مفصلی صورت گرفته و هر کس از زوایه دید و تفکر خود موضوع را مورد بحث قرار داده و همگی فساد- خفقان حیف و پول اموال عمومی- قانون شکنی- تبعیض- خود-

کامگی افراد هیئت حاکمه زاعلل اصلی این اوضاع میدانند. بنظر من بدون آنکه منکر اثر عوامل مذکور در بوجود آمدن وضع تأسف آور امروز باشم اضافه میکنم در کنار مسائل یادشده که خود در ایجاد ناراضی عمومی سهم بسزائی داشته باید بموارد بالا یک نکته اصلی و اساسی را اضافه کرد درست است که چپاول بیت المال مردم و فساد از عوامل موثر ایجاد اوضاع فعلی است ولی آنچه که کاسه صبر مردم را لبریز و آنها را وادار به تعرض و عصیان و طغیان نمود شکستن حریم حرمت شخصیت افراد جامعه و سیله افراد هیئت حاکمه بوده است (صحیح است احسن). افرادی که در این مدت من غیر حق و بدون شایستگی و صلاحیت فقط داشتن روابط مشاغل و مناصب حساس و مهم کشور را غصب و تمام اعتبارات و امتیازات را منحصر بخود و رفا و کسانشان نمودند و با قرار گرفتن در موضع قدرت اموال و اعتبارات عمومی را با صخته سازی چپاول کردند و بمردم فخر و تکبر فروختند. هر کس در مقام اعتراض و احقاق حق و حتی توضیح و استعلام بر آمد او را مخالف نظام جامعه و متجاوز به قانون و حکومت معرفی و بیرحمانه بر او تاختند و از هیچ نوع آزار و اذیت و توهین بوی فروگذار نکردند.

اصل نهم متمم قانون اساسی (مصونیت جانمال و مسکن و شرف) را برای تمام مردم جامعه شناخته است با وجود چنین اصل مسلم باید اذعان کرد که دولت ها هیچگاه حقوق مردم را در اینموارد رعایت ننمودند بلکه به کرات حقوق مسلم اجتماعی مردم را پایمال نمودند شخصیت افراد تحقیر شد حتی مورد طعن و استهزاء قرار گرفت اگر یک عضو کوچک انتظامی یک استاد دانشگاه توهین کرد- به جامعه علم و دانش اهانت کرده است- اگر افراد قوه مجریه بصرف داشتن قدرت خود را مجاز بدانند

که بهر طبقه از مردم اهانت کنند اگر هیئت حاکمه حریم احترام و شخصیت و شرافت افراد جامعه را شناسد و آثار پایمال کند جامعه بی حرمت شده است افراد با شخصیت اهانت بخود را آنهم از طرف افراد قوه اجرائیه و هیئت حاکمه هرگز فراموش نخواهند کرد یک جامعه وقتی پیشرفته و محترم است که در آن حدود حقوق و احترام افراد شناخته شده و رعایت گردد پس باید هیئت حاکمه حقوق و احترام افراد جامعه را حفظ کند نه آنکه خود در تضییع حقوق و بی حرمت کردن مردم پیشقدم گردد اگر حیثیت عمومی جامعه جریحه دار شد دولت ها نمی توانند روی چنین

جامعه ای حساب کنند بین دولت ها چنین جامعه هیچگونه رابطه ای وجود نخواهد داشت بلکه شکاف عظیم مشاهده میگردد که علاوه از آنکه چنین جامعه ای با دولت ها همکاری نخواهد کرد بلکه برای دستگاه حاکمه اعتبار و احترامی قائل نیست مردم به قول و فعل چنین دولتی اعتماد و اعتقاد ندارند امروز متأسفانه در اثر سوء رفتار دولت های گذشته با چنین وضعی روبرو شده ایم باید فکری در این مورد نمود و جبران گذشته ها را نمود.

اصل ۲۶ متمم قانون اساسی میگوید (قوای مملکتی ناشی از ملت است). چرا با وجود چنین اصلی و قتیکه دولت ها مستقر و افراد بر اینکه قدرت قرار گرفتند مردم را به هیچ شمرند و برای افکار و نظرات و اندیشه های آنان ارزشی قائل نشدند.

من نمیدانم دولت های گذشته که راه خودسری و قانون شکنی را پیش گرفتند چطور بخود اجازه دادند که قانون اساسی را نادیده گرفتند و برای ملت موجودیتی قائل نشدند و بفرمای کشور فکر نکردند. بنا بر این آنچه در کنار فساد، چپاول مالیه کشور مردم را عصبانی کرده است این بی اعتنائی و بی حرمتی ها و حق کشی و تبعیض و بالاخره اهانت بمقام والای انسانی یک ملت بوده است (صحیح است، احسن) بنظر من مقدم بر مسائل مالی، مردم خواهان حقوق انسانی و حرمت اجتماعی خود هستند که متأسفانه دولت ها در گذشته آنها نادیده گرفته بلکه آنها لگدمال کردند.

اما در خصوص نحوه مبارزه با فساد و کیفیت عمل آن با توجه به بیست و پنج سال سابقه قضاوت باید برای توفیق در این امر بدو مسئله اساسی توجه شود:

۱- قانون ۲- نحوه اقدام دستگاه قضا و دادگستری باید دانست هر قانون متکی به نیاز جامعه است که این نیاز در شرایط گوناگون تغییر پذیر میگردد به عبارت دیگر قانون باید بوی بگویی احتیاجت جامعه باشد.

شان مجلس شورای ملی بصوب قوانینی است که مصالح جامعه را در برداشته و رفاه مردم را تأمین کند متأسفانه در گذشته قوانینی به تصویب رسیده که نتیجه مطلوب از آن حاصل نگردید بلکه مشکلاتی در زندگی روزمره مردم فراهم نموده است و نباید تعصب بیجا داشته باشیم که از چنین قوانینی با وجود غیر مفید بودن دفاع کنیم من باب مثال قانون فضای سبز- قطع بی رویه درخت- قانون قطب های کشاورزی- قانون بهای زمین و غیره قوانینی است که نتیجه مطلوب از آن حاصل نگردیده و بلکه موجبات عزم رضایت مردم را فراهم کرد باید در این

قوانین تجدید نظر کرد برای صیانت جامعه در مواقع خاصی قوانین مخصوص ضرورت دارد مثلاً اگر کسی مرتکب جعل و تزویر، اختلاس، یا کلاهبرداری شد قانون مجازات برای مرتکبین مجازات تعیین کرده است البته این قوانین مربوط به چهل سال قبل است. ولی امروز نحوه سوء استفاده از اموال عمومی مشکل دیگری پیدا کرده است.

مثلاً اگر کسی با استفاده از موقعیت خاص اجتماعی و شغل مهم و حساس خود با اعمال قدرت انجام کار مهم کشور را با افراد بی صلاحیت و نادرست داد که نتیجه آن از دست رفتن و حیف و میل شدن مبالغ هنگفتی از اعتبارات کشور است این فرد گناهکار و مجرم است.

اگر کسی با یک تلفن کارچاق کنی میلیون ها تومان پول کشور را به جیب زد و باین طریق میلیاردها اعتبار و پول کشور را نابود کرد و ثروت هنگفتی اندوخت و از خود شند و بدرکی باقی نگذاشت ولی همه مردم از نحوه اعمال او مطلع شدند این قبیل افراد را که با قوانین فعلی نمی توان دستگیر و مجازات نمود این جاست که قوانین موجود نارساست نمی توان چنین شیادی را در جامعه رها ساخت تا آزادانه در بین مردم راه برود و بریش همه بخندد و خشم مردم را صد چندان کند؟!

پس می بینیم برای صیانت جامعه و تسکین خشم و ناراحتی مردم از اعمال زشت چنین افرادی محتاج قوانین خاصی میباشیم (صحیح است)

حقیقت اینست که این قبیل افراد سهم بزرگی در بوجود

آوردن این اوضاع دارند نباید چنین افرادی که با روش نادرست خود این چنین بسر کشور آوردند بدون مجازات بمانند و چنین ثروت نامشروعی را تصاحب کنند لطماتی که روش زشت این افراد در سرتزلزل کردن مبانی اخلاقی و سست نمودن پایه های فضیلت و تقوی به جامعه وارد کرده اند در مقابل سوء استفاده های آنان ناچیز است.

پس ما در شرایط خاص و حساس فعلی محتاج قوانین جدیدی هستیم که قادر به تعقیب و محاکمه و محکومیت چنین افرادی باشیم.

من از آقای وزیر دادگستری تقاضا دارم که فوراً لویحی در جهت این منظور تهیه و به مجلس تسلیم دارد.

اما دادگستری وقوه قضائیه اگر حقیقتی نبود چنانچه صاحبان قدرت و گردانندگان هیئت حاکمه می گذاشتند که دادگستری بوظایف قانونی خود عمل کند هرگز کار فساد و نادرستی و سوء استفاده باین و عت و شدت نمیرسید ولی با کمال تأسف باید گفت که صاحبان زور و عوامل قوه مجریه برای تأمین منافع مادی و ارضای

تمایلات شخصی و نفسانی و تثبیت موقعیت و بقای قدرت و منصب خود هرچه توانستند در تضعیف قوه مقننه و قوه قضائیه کشور کوشیدند برای آنکه این دو قوه نتواند در کارهای خلاف آنها نظارت و داوری کند. وضع موجود را باید تا حد زیادی ثمره این روش و اعمال در گذشته دانست و لکن، فیلسوف معروف می گوید دادگستری ضعیف در حکم تاریخ کوتی است که مگس های نحیف و ضعیف را صید و مگس قوی از آن فرار میکنند.

مع التأسف دادگستری ما در سنوات اخیر چنین سرنوشتی را پیدا کرد.

مدتهاست که دادگستری ما اقتدار قانونی خود را از دست داده است.

صلاحیت دادگستری هر روز محدودتر شد، ده ها مرجع بدون داشتن صلاحیت با سر قضاوت میگردانند ضابطین دادگستری از نظر تخلفات در اختیار دستگاه قضائیتند این نحوه عمل موجب گردیده که در اجرای اوامر دستگاه بی قید و احیاناً بی اعتنا باشند.

ضعف دستگاه قضا در این اواخر بجائی رسید که مردم در مقابل تعدیات صاحبان قدرت و مقام از مراجعه به دادگستری مأیوس شدند با فرض مراجعه و احقاق حق اوامر و احکام دادگستری بلا اقدام مینماید.

و تیکه دادگستری ضعیف شد عوامل قدرت و صاحبان مقام در صدد سوء استفاده و تجاوز و تعدی به حقوق عمومی و مردم برمی آیند.

یک بررسی ساده در وضع مأمورین صاحب مقام که در سالهای اخیر بر اکثر استانها و شهرستان رفته اند درباره میزان دارائی و درآمد روشن میگردد که اکثر آنها تاجه حد سوء استفاده کرده و ثروت های بی حد و حصر پیدا کرده اند این ثروتها را با اعمال قدرت و سوء استفاده از موقعیت های اجتماعی و اعمال فشار بر مردم ضعیف بدست آورده اند.

یک نگاه به لیست شرکت های مشاور و ماطعه کاران میزان ثروت و کار و پروژه اعتبارات کشور، سود سرشاری که نصیب آنها گشته روشن میشود چطور با قوانین موجود میتوان عمل کرد در جنوب کشور طرح های یک میلیارد تومانی داشته ایم که حق شرکت مشاوره آنها بیش از ۵ میلیون تومان است. بدیهی است با داشتن چنین ثروتی میتوان کلیه عوامل را تحت اطاعت و اقتیاد آورد. بهرحال از جناب آقای وزیر دادگستری متشکرم که لایحه بازگشت قضات بازنشسته را بمجلس داده است

امیدوارم که با تهیه قوانین و تقویت کادر دادگستری نسبت به تعقیب متجاوزین اموال عمومی اقدام فوری گردد. (احسن - احسن)

رئیس - آقای کبیری بفرمائید.

محمد رضا کبیری - جناب آقای رئیس، همکاران محترم بنام خداوند قادر متعال و بنام اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر و میهن عزیز با اجازه مقام ریاست مجلس شورای ملی و همکاران ارجمند سخنانم را آغاز میکنم مقدمتاً بدولت تیمسار ارتشبد از هاری توجه میدهم با آنکه قبول دارید در جنگ روانی قرار گرفته ایم چرا آنچنانکه جامعه امروز نیاز دارد مقابله نمی کنید؟ چرادر دستگاه های تبلیغاتی ملت ایران با انتشار اخبار جعلی دشمنان دین و آئین آنچنانکه در زمان جنگ روانی لازم است فداکاری نمی کند روی سخنم با فرماندار نظامی تهران است چرا در ساعت ۱۱ شب گذشته با نصب بلندگوهای قوی با صدای گوش خراش ملت را از رختخواب بیخواب میکنند با گفتن شعار لاله الا الله سوچب حوادث میگردند آیا این رسم عزاداری سرور شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین است که در شب اول محرم عمل گردید دولت که برخلاف تمام دولتهای گذشته با احترام عاشورای حضرت امام حسین علیه السلام در تمام ایام عاشورا موسیقی را از برنامه های رادیو تلویزیون حذف نموده با وجود حکومت نظامی امکان داده است با نهایت آزادی عزاداری گردد؟ (نمایندگان خیر) پاسخ دولت چنین است که چند آشوب طلب با نوای جاسوز حسینی ملت فدائی امام حسین عزیز را بیخواب و بیقرار نمایند آنهم در پایتخت کشور شاهنشاهی همکاران قدری بیندیشید این تظاهرات است که برادران و خواهران خبرنگار بان اسم تظاهرات داده اند می باشد من شب گذشته در جائی بودم که هم شعار شعار دهندگان را شنیدم وهم درجائی قرار داشتیم که نحوه عمل مأمورین فرمانداری نظامی را از نزدیک مشاهده میکردم مأمورین با تانتات اختطار میگردند که بخانه های خود بروید مقررات حکومت نظامی را مراعات کنید مگر تا زمانیکه تیراندازی هوائی آغاز نگردید مگر کسی اعتنائی کرد و تیکه صدای گلوله بلند شد در آن قسمتی که من بودم همگی فرار نمودند در برخورد مأمورین نظامی در روز می بینیم بعضی اختطار عابرین جهت خود را تغییر میدهند برای اینکه راهنمائی گردیدند حرکت میکنند ولی آنچه شب گذشته از عدم توجه دیدم برایم باور کردنی نیست مگر آنکه قبول کنیم روح کثیف امراض

در نظام دهندگان حادثه شب گذشته حلول نموده بود با نقشه شیطانی قرآن را بر سر نیزه کردند تا سربازان حضرت مولا را فریب دهند در صورتیکه نه عمرو عاص و نه ارباب او معاویه هیچگونه اعتقادی بقرآن نداشتند ولی طراحان حادثه ناجوانمردانه شب گذشته باید بدانند ماهیت کربیه آنها بر همه ملت بخصوص بعلاقمندان امام حسین روشن است کسانیکه عزای امام علیه السلام را بهانه وصول با اهداف شوم خود قرار میدهند در اشتباه هستند زیرا سربازان مسلمان و شیعه امام حسین علیه السلام و افسران رشید در تأمین امنیت عزاداران واقعی با سر رئیس دولت تا پای جان ایستادگی می نمایند از اینکه دولت تحت تأثیر حادثه همچنان علاقه خود را با قلمه عزاداری اعلام نموده تشکر و امتنان عموم شیعیان و مسلمانان ایران را برای حداکثر احترام بخاندان عصمت و طهارت تأمین نموده است سپاس میگویم.

همکاران ارجمند بخاطر دارند دشمن استقلال و حاکمیت ملت ایران در حوادث حال و گذشته از هر فرصتی از تظاهرات ملی هم میهنان چهره غیر ملی خود را نشان داده اند فتوکپی سند رسوائی آنها را آقای شریف امامی نخست وزیر دولت سابق ارائه نمود یقین دارد در پشت سر عزاداران امام حسین علیه السلام نیز نمی توانند خود را از نظر تیزبین ملت و مأمورین دولت پنهان سازند همه میدانند این شاگردان مکتسب کمونیست و عمرو عاص نسه بخدا ایمان داشتند و نه بکتاب آسمانی قرآن مجید هرگز پای بند نبودند ولی همین دشمن خدا و رسول خدا و قرآن را می بینیم بزرگترین سوء استفاده را از قرآن نمود اما آنها تیکه تحت تأثیر بر سر نیزه قراردادن قرآن شمشیرهای خود را بدور انداختند موضوع پول معاویه دست و پال آنها را از کار انداخته بود مسئله قرآن بهانه برای دست کشیدن از جنگ بود برای گول زدن افراد سپاهی بود چرا مالک اشتر را نتوانستند با خود همراه کنند همکاران عزیز گرچه شناخت فرزندان ابلیس و عمر و عاص در پناه افراد دیندار و عزادار قدری مشکل است ولی پیروان مالک اشتر در ارتش ایران و دستگاه انتظامی و دولت ایران فراوان بچشم میخورند در همین جنگ روانی هم بزودی دشمنان شناخته و رسوا خواهند گردید یکی از مسائلی که باید مورد توجه دولت و فرمانداری نظامی تهران و تمام فرمانداران نظامی قرار گیرد تأمین امنیت عزاداران واقعی در دهه عاشورا می باشد برای اینکه فرزندان ابلیس وارد جمعیت عزاداران نشوند با مراقبت سردسته ها و با گذاردن دسته ای از جوانان غیرتمند

و متدین از عزاداران و حضور مأمورین میتوان بدون برخورد هم وظیفه دینی و هم ملی را اجرا کرده مانطوریکه توجه داده شد باید بمسئله تبلیغات زیاد فکر کنیم ملت میگویند دولت در مسئله نفت و بنزین و گاز و کلیه مایحتاج عمومی نیاز مصرف کنندگان را تأمین نکرد اگر چیزی بر حقوق کارمند و کارگر افزوده گردید با بالارفتن قیمتها و گرانی هزینه زندگی از افزایش حقوق و دستمزد نتیجه ای حاصل نگردیده است در جلو دکان نانوائی و بیبهای بنزین و نفت هر چند روز در میان همان صفوفی بوجود میاید که قبل از دولت ارتشبد از هاری وجود داشته است آنچه مسلم است روزیکه دولت مسئولیت اداره امور کشور را به عهده گرفت همانطوریکه در مقدمه برنامه دولت آمده بود رشته امور آنچنان از هم گسیخته و هرج و مرج و فطیان در سراسر کشور و تهران به نحوی جریان داشت که نمی توان با اوضاع و احوال کنونی تطبیق داد همه جا اعتصاب بود کم کاری بود اگر در مراحل اولیه همانطوریکه نخست وزیر در مجلسین اعلام کرد با کمک ارتش خدمات اولیه را آغاز و تأمین نمود امروز با کادر موظف هر گروه از افراد موظف مشغول انجام وظیفه خود گردیدند توجه دولت بانسبت ملی معطوف میباشد در این راه نمی توان انکار نمود که دولت به پیشرفت چشم گیری نایل گردیده است اگر خدای ناخواسته مسوداگران خود بین و سودجو در پی بازار آشفته با احتکار و گران فروشی خود را موفق تصور میکنند سخت در اشتباه هستند اگر شایعه سازان بمسئله کمبود ارزاق عمومی تکیه میکنند تا بازار سیاهی بوجود آورند یقین داشته باشند آنچه اضافه از قسمت واقعی بچیپ زده اند از نظر اسلام نامشروع و یعداب دنیا و آخرت دچار خواهند آمد با انحلال اطاق اصناف پایتخت یقین دارد جامعه متدین اصناف بر احتکار و گران فروشی غلبه خواهد نمود قوانین دست و پاگیر اصناف نه در جهت رفاه مصرف کننده بود و نه تولید کننده اگر توجه بقبل از مقررات نظام صنفی بکنیم خواهیم دید در هیچ عصری از اعصار تاریخ ایران طبقه تجار و اهل داد و ستد همیشه و در همه حال رابطه بسیار نزدیکی با دولتهای وقت داشته اند صرف نظر از این حسن رابطه با تولید کننده نیز در ارتباط بهره وری بودند متأسفانه با توجه بقانون نظام صنفی رابطه مصرف کننده با اصناف بصورتی درآمد که مانند دو دشمن در برابر هم قرار گرفتند رابطه تولید کننده و فروشنده هم آنچنان خراب شد که ترجیح میدادند بجای خرید تولیدات داخلی از محصولات

خارجی استفاده کنند همکاران عزیز اینها مسایلی است که نمی توان ساده تلقی نمود با توجه عمیق ریشه نارضایتی ها معلوم و مشخص میگردد یک بازرگان مسلمان احتکار نمی کند کم فروشی و گران فروشی را مخالف قرآن و اسلام میدانند اگر قانون آسمانی جلواورا نکرقت مطمئن باشید قانون زمینی نمی تواند او را درجهت بهبود وضع قرار دهد مگر دیدیم بر علیه بازرگانان شرافتمند پرونده سازی کردند آن بازرگان برای مرتبه اول حاضر بود بهر طریق بدادگاه نرود اما وقتی رفت و برگشت دیگر دوست کشور نبود درخصوص انحلال اطاق اصناف پایتخت من بدولت تبریک میگویم ازدولت تجلیل خواهم نمود که در تأمین حسن رابطه گروه مصرف کننده و اصناف و تولید کننده توفیق حاصل نماید روزی لغو قانون نظام صنفی از قوه مقننه بخواهد دشمنی ها را بدوستی تبدیل نماید اعتقاد دارم بجای توسل به قانون نظام صنفی اگر مسئولین امور تهران و شهرهای دیگر ایران مثلاً بصفت نانو ابراد روار مراجعه و بخواهند تلاش بیشتری از خود نشان دهند دیگر صف طولانی نخواهیم داشت یا به همین نحو اگر بخواهیم عمل کنیم بی توفیق خواهیم بود همکاران ارجمند ملت ایران کشور خود را دوست دارد بانگهای بتاریخ دوهزار و پانصد و اندی سال از مبد آ تاریخ سلطنت کوروش کبیر در تمام نشیب و فرازها نظام شاهنشاهی ضامن استقلال و حاکمیت ملی گردیده است و با توجه باین نظام که خود عامل تأمین کننده وحدت ملی است برای اداره امور کشور ایران همه گروه به قانون اساسی تکیه دارند قانون اساسی حدود وظایف قوه مقننه و مجریه و قضائیه و مقام شامخ سلطنت را به نحو بارزی تعیین نموده است همکاران عزیز ملاحظه فرمودند برخلاف تبلیغات سوء عیگانه در مورد دولت ارتشید از هاری خلاف آنچه گفتند و نوشتند نشان داد که با وجود بی نظمی دوشب گذشته با کمال صراحت ادامه احترام به شعائر مذهبی را در درجه اول اهمیت قرار داده است در مبارزه با فساد و دستگیری افراد فاسد نیز نمی توان انتظار داشت دولتی غیر از دولت کنونی چنین اقدامی را از قوه به فعل آورد این وحدت و یکپارچگی ارتش شاهنشاهی ایران بدشمنان ملک و ملت نشان داد آنچه نخست وزیر بهنگام معرفی هیئت وزیران درباره ارتش گفته است آزان چنان صداقت و صراحتی همراه بوده است که دوران تازه ای از کوشش و تلاش در راه امنیت و آرامش را نوید میدهد این تجلیات رهبریهای دایمانه شاهنشاه است که چنین ارتشی را رهبری فرموده که نبوغ فرماندهی خود را در وقایع شوم شهریور ۱۳۲۰

ملت ایران و بیجهانیان نشان داده است اگر زمان جنگ دوم جهانی را مورد ارزیابی و دقت نظر قرار دهیم خواهیم دید شاهنشاه آریامهر چگونه از قتل و عام ملت ایران جلوگیری نمود بر احدى پوشیده نیست ایران برای ارسال اسلحه و آذوقه نزدیکترین راه بروسیه در نظر گرفته شده بود اگر بحمايت از آلمان هیتلری عملاً وارد جنگ با متفقین میگردد هرگز پل پیروزی نامیده نمی شد دیدیم پس از رسیدن بسلطنت حالت جنگ بین ایران و آلمان هیتلری را اعلام نمود تا هر نوع بهانه را به نیروی اشغالگر ندهد همه دیدیم با وجود گواهی متفقین باینکه ایران در زمان جنگ برای ارسال اسلحه و آذوقه پل پیروزی شناخته شد با وجود اعلامیه گواهی استقلال ایران از سوی سران دول متفق چرا طبق پیمان معتقد شمال ایران و آذربایجان و خیلی جاهای دیگر تخلیه نمی شد همکاران محترم مرحوم ذکاء الملک فروغی از دکتر ینیش با سیاست تر نبود وزیر خارجه ایران هم آرمازا ریگ وزیر خارجه چک با تده بیرتر نبود که اولی پس از رژیم کمونیستی معلوم نیست چه بر سرش آمد ولی دومی با هجوم سربازان کمونیست از آخرین طبقه وزارت خارجه پراک خود را به زیر افکند تا شاهد سقوط استقلال کشور خود نباشد بالاخره مرگ و ابرزندگی ننگین ترجیح داد همکاران عزیز قطعاً از اخطار رئیس کشور اتحاد جماهیر شوروی به رئیس کشور امریکا در منع مداخله در امور کشور ما اطلاع دارند که بی بی سی با چه آب و تابی آترا تعبیر و تفسیر نمود که یکی دو بار نیز تفسیری بنام روزنامه تایمز برای شنوندگان ایرانی بخش نمود که خون هر ایرانی را بجوش آورد بنظر بنده همه اینها بساید ما را از خواب غفلت و جهل و نادانی بیدار کند که ما در چه فکر و اندیشه هستیم دشمنان ملک و ملت ما چگونه برای ما دلسوزی و بهمدیگر ابلاغ و اخطار میکنند بعقیده بنده همسایگان ایران بدرستی ملت ایران را شناختند و در ارزیابی خود دچار اشتباه گردیدند زیرا تصور میکنند مادشمن همدیگر شدیم میتوانند از اختلاف و تضاد ما بهره برداری کنند این را صراحتاً میگویم ما از هر جمعیت و کشوری متحدتر و یکپارچه تر هستیم اگر در داخل خانه بزرگ خود که ایران نام دارد پسر مسایل جزئی اختلاف داریم در برابر بیگانه همه در یک صف از سیاست مستقل ملی خود تحت فرمانده عالی خود از استقلال و موجودیت زندگی دفاع میکنیم یقین داشته باشند در برابر ادعای مداخله دیگران چنان همبستگی بین ما بوجود می آید که بصورت یکپارچه از موجودیت خود دفاع میکنیم

رسم بقاء این ملت که هشتاد سال جزاین نمی تواند باشد برای شناخت بیشتر ملت ایران توجه همکاران را بیک حماسه ملی زنان مازندران جلب میکنم تا دنیا بداند ملت ایران از زن و مرد در برابر استقلال کشور از همه چیز و همه کس خود میگذرند در زمان خلافت سروان بن محمد معروف بحکم که آخرین خلیفه اموی بود مازندرانها که بارها در برابر اعراب برای حفظ استقلال پیمان شکنی کرده بودند باردیگر عهد خود را شکستند بطوریکه مورخین نوشته اند این خلیفه در سال ۱۳۲ هجری قمری بدست سپاهیان ابومسلم خراسانی کشته شد مازندران همچنان در سرپیچی از اطاعت خلفا باقی ماند تا اینکه سفاح اولین خلیفه عباسی بدست ابومسلم و سپاهیان ایران بخلافت رسید در عهد سفاح کار مازندران بصلح انجامید تا زمان منصور خلیفه عباسی رسید منصور مهدی برادرش را مأمور فتح مازندران نمود که مهدی بدست اسپهبد شروین از خاندان باوند شکست خورد ملت مازندران به تلافی قتل ابومسلم از هر دسته و گروه گرد اسپهبد شروین جمع آمدند عهد بستند هر چه سرباز مأمور خلیفه را بدست آوردند قتل و عام نمایند عمر بن علاء عامل منصور و تمام سربازان او را قتل و عام کردند در آن میان جمعی از سپاهیان هسران مازندران را گرفته بودند خود را در پناه زنان و بستگان آنها قراردادند مطمئن شدند که از مرگ نجات یافته اند اما شیر زنان اسپهبد را از نیت خود آگاه کردند بخانه های خود مراجعت ریش شوهران خود گرفتند بدست سپاهیان اسپهبد بقتل رساندند شوهران گریه و ناله میکردند میگفتند شما هسران ما هستید بعد از ما فرزندان ما بی پدر میشوند زنها میگفتند تو مهاجمی بکشور ما هجوم آوردی با قهر و غلبه بر ما مسلط شدی غلط کردی که شوهر ما باشی با آن قتل و عام عجیب مازندران موقتاً آزاد شد وقتی زن ایرانی شوهر و پدر فرزندان خود را فدای میهن میکنند چنین ملتی جان میدهد اما استقلال میدهد

با اعتتام فرصت توجه دولت تیمسار از هاری را بکشاورزی یا مشکل شماره یک ایران جلب میکنم آقایان نمایندگان در مسئله کشاورزی آنچه بخیر و صلاح کشور بود بیان فرمودند ولی بجای حمایت از خرید تولیدات داخلی با پول نفت دست آورد شاهنشاه با خرید محصولات کشورهای خارج در داخل کشور با تولید کنندگان مبارزه هم نمودند یکی از خیانت نابخشودنی خرید برنج آفتی بوده است که آفات ساقه خوار و پلاست از کشورهای جنوب شرقی آسیا شمال ایران آورده اند میباید برنج و گندم آذوقه

ملت است چگونه بخود اجازه میدادند چنین اوضاعی برای کشاورزی فراهم سازند من از جناب آقای امیر پرویز وزیر کشاورزی تقاضا میکنم در مبارزه با آفات پلاست و کرم ساقه خوار برنج پیش از گذشته توجه فرمایند کشاورزان با هزینه خود نمی توانند با آفت خطرناک پلاست مبارزه نمایند نظیر ساقه خوار هزینه مبارزه پلاست را تأمین فرمایند و ضمناً خواسته های خود را در جلسه ۵۷/۸/۲۷ بعضی رساندم انتظار دارم مورد توجه قرار گیرند پاینده ایران جاوید شاهنشاه (احسن، احسن)

رئیس - آقای سلیمانی تشریف بیاورید .
 سلیمانی - بنده قبلاً سه دقیقه از وقت را به جناب بهار لوب میدهم .
 بسم الله الرحمن الرحیم - جناب آقای رئیس ، همکاران گرامی اخیراً قطعنامه فرهنگیان شهرستان میانه بدستم رسید و این وظیفه را به عهد من گذاشت تا در این مکان مقدس موارد و مطالبی را به عرض برسانم .
 همکاران گرامی: وجود فرهنگ تاریخی مشترک ملی، نشانگر روح اتحاد پرست ما، در قالب جامعیت ملی بوده و هست. و به شهادت تاریخ در هر مقطعی از زمان که نوعی پراکندگی ساختگی را به ما تحمیل کرده اند با عکس العمل قاطع، و جانفشانی مردم مواجه گشته است، و از مانع شدن حرکت جامعه ایرانی بسوی اتحاد و یکپارچگی عاجز مانده است و بر همین مبنای اعتقادی بود که در جلسه علنی شماره ۱۷۵ از دولت، بدلیل تحمیل نوع جدیدی از افتراق به جامعه بیدار امروز ایران، خواستم: (جامعه روحانیت را در قالب ارزشهای شایسته ای که دارند بیشتر بازشناسد) و افزودم: (شرایط زمان هم بیش از هر وقت دیگری، دولت و جامعه روحانیت را، مخصوصاً بدلیل ندهای شومی که دشمنان ایران سرداده اند، به چنین اتحادی دعوت می کند). اکنون که دوستی عرایضم در طول مدتی اندک به ثبوت رسیده است، لازم میدانم توضیح مختصری را در این زمینه اضافه کنم زیرا: اعتقاد دارم در صورت تحقق اتحاد نظر و اتفاق عمل مورد درخواست من به بسیاری از جریانات شک آلود و سردرگم امروز و آینده پاسخ داده خواهد شد. زیرا ریشه مقدار زیادی از ناراحتی ها ناشی از پریشانیهای شک آلود و خطرناک اعتقادی و تزلزل ارزشهای اخلاقی و پرشهای بلا جواب فلسفی و بالاخره وجود تبعیض ها و ناهنجاریهای اجتماعی است که وحدت ملی در پناه قانون اساسی و تحت ارشاد اسلام با سخگویی همه آنها است. اگر قبول کنیم بن بست هولناک تمدن امروز، منشاء اصلی بحران کنونی

وجدان انسان مدنی است، در آنصورت، بعلت اصلی شکست انسان مرفه و دائماً جستجوگر امروزی بی‌می‌بریم که چرا باوجود استمرار در تلاش پیگیر خود، به پدیده‌ای که حداقاع روح مضطربش باشد نمی‌رسد. و به همین دلیل ارائه اسلام در قالب وحدت ملی برای انسان مضطرب امروزی، او را از مکتبهای ناشی از ایسم‌های مختلف بریده، و یک جهان بینی باز و واقع گرا پیوند میدهد. یعنی از جهان متغیر عقل منطقی بجهان پایدار عقل فطری هدایت میکند، و درست رمز تذکر من در مورد جامعه روحانیت درد دولت سابق از این مکتب و اعتقاد منبعث بود، و در ادامه این بحث اضافه میکنم باینکه شک و تردید در اصالت بیان اینجانب، فرصت گرانهای آنروز را ضایع ساخت معهذاً باز هم چنانچه اندکی توانایی تلفیق وضع موجود و وضع مطلوب را در بستر تاریخ داشته باشیم درحال حاضر این سؤال مطرح خواهد شد، حال که بحث «ایران» مطرح است، چه باید کرد؟ اعتقاد من این است که اگر قبل از ریشه‌یابی دردها، بر پایه تحلیل فارغ از قیود، ولی مبتنی بر اصول حیات ملی، که در رأس همه آنها، باز شناسی عامل انسانی جامعه قرار دارد، توجه نگردد، هر اقدامی تا ناکامی مخصوص پدیده‌های موقتی و ادواری مواجه خواهد گردید.

در این بررسی عامل انسانی، یک حقیقت بارز بچشم میخورد و آن تلاقی دو گروه تحصیلکرده‌های علوم قدیم و علوم جدید در یک نقطه اعتقادی با همدیگر است، که مرکز ثقل جدیدی برای گرایش عامه بوجود آورده است و اجباراً فضای تازه‌ای را برای زیست اجتماعی و مدنی لازم ساخته که بوجود آوردن آن فضایی بمنزله استمرار ثمرات نه چندان ارزان بدست آمده اجتماعی ایران عزیز ما تلقی خواهد شد.

بنابراین بجای غلو در نقش دشمن خارجی برای رها ساختن گریبان خود از زیر بار مسئولیتها. و بجای ادامه دادن به بیراهه‌هایمان، و نیز بعضی غوطه خوردن در دریای کشمکشهای بی ثمر کلامی و بی‌تأملی کشیدن سرنوشت خود، باید در فکر ایجاد شاهراه مستقیم برای حرکت فکری مولود جدیدی باشیم که از پایان یافتن دوران افتراق صاحبان علوم قدیمه و علوم جدیده که هر دو عالم هستند، و بهم رسیدن آن دو گروه با برعهده حیات ملی ما گذاشته است.

و گرنه بجای نوسازی این ماسن زندگی، اثبات مطلق وجود فرهنگی، و بازگشت به هویت سنتی نه تنها شکلی

را حل نخواهد کرد، بلکه زمینه را برای سوءاستفاده‌های بعدی آماده خواهد ساخت که تالی فاسد آن بوجود آمدن نوعی ارتجاع جدید خواهد بود. دولت حاضر نیک بیداند، اگر دولتهای سابق، اندرزهای شاهنشاه را در تعمیم دموکراسی، برای دستیابی تدریجی، به فضای منضبط زیستی، بدرستی انجام داده بودند، اکنون ما مسائل دیگری در طریق سازندگی کشور خود داشتیم، ولی صد افسوس دولتهای گذشته که خیال میکردند افکار عمومی ملت ایران کروکورا است، و ارقام و اعداد خالی از محتوی را باور دارند، در پشت ماسک نمایشات آماری مخفی شدند؛ و ما هرا نه از قبیل و قال بی‌معنی ایده‌نولوژی ساختند و در فضائی اثبات شده از خلأ و بوجی مملکت را بجائی رسانیدند که امروزه تمام ذرات وجود هر انسان مسلمان و وطن پرست و مصیبتی می‌پرسد: برای نجات تاریخ و برای نجات ایران چه باید کرد؟

این است که برای توجیه شدن ملت ایران در جهت وظیفه ملی و دینی و تاریخی خود، و یافتن پاسخ سؤال فوق، لازم است بعضی مسائل مبهم بعنوان قدم اول و یا اولین قدم و مقدمه کار، برای ملت ایران توضیح داده شود زیرا: آنچه تا بحال از طریق روزنامه‌ها و سایر رسانه‌های گروهی در اختیار مردم قرار گرفته است، مقداری از اعمال خلاف دولتهای قبلی است که به غایت بیت‌العمل و تجاوز به حقوق و آزادیهای مردم پرداخته‌اند.

ولی نمیشود کتمان و انکار کرد، مشاهده ابهام در جریان حوادث، نشانگر وجود دستهای مرموزی در پشت صحنه اصلی است که با روشهای تازه‌ای نظام اجتماعی و تاریخ قومی و حیات ملی و مذهبی ما را بی‌بازی گرفته است، تا با ایجاد فضای پر آشوب به مطامع شوم خود برسد. چه بایک یش عیب منطقی، و تطبیق اوضاع با موارد تاریخی، بنظر می‌رسد، مقاطعی از حیات سیاسی میهن ما، که بدبختانه خاطره خوشی از آن مقاطع نداریم، در حال تکوین و تکرار مجدد است.

بخوبی واضح است کسانیکه باد می‌کارند تا طوفان درو کنند، قصد خدمت به مملکت را ندارند و میخواهند در بطن و پناه طوفان، بعد دیدگاهها را محدود، و حرکت خود را در استتار ادامه دهند، و در این میان مردم از کارگردانان این تئاتر شوم هیچگونه اطلاعی در دست ندارند.

امروزه و در روزهای گذشته گردانندگان همان تأثر شوم آنچه را در نظر نگرفتند تاریخ ایران بود و دیدیم چگونه پدران و پاداران بناگاهان حاکمیت خود را نسبت به بچه‌ها از دست دادند.

امروزه افکار عمومی اکثریت ملت ایران نگران تاریخ ایران است زیرا: اکثریت ملت ایران همانهایی هستند که قرن‌ها مدنیت و فرهنگ ایرانی را از پیچ و خم معبر تاریخ گذرانیده‌اند و اکنون در میان خود چون گوهری تابناک نگاهداشته‌اند، و پیوند آنان با تاریخ ایران جوش خورده است، و در حال حاضر جوشش آن بردل‌های وطن پرستان نور و حیات می‌بخشد. جالا آنان در فضای حاکم هر روز تشنه دریافت حقایق لحظه حساس تاریخ کشورند زیرا: مردم ایران در دوره حساسی از تاریخ حیات این سرزمین با طوفانی از حوادث مواجهند و از تجزیه و تحلیل دقیق و منطقی مسائل وامانده‌اند و احتیاج به دریافت اطلاعات راستین آنان را می‌آزارد. درست است که تفهیر افکار محال است، ولی توفیق در تحدید افکار اگر بمعنای خلاء فکری تلقی گردد، این امر یک اشتباه تاریخی نیز تلقی خواهد شد، نه یک اشتباه فصلی و موضعی پس برای بارور ساختن باورها بعنوان زیربنای آرایش منطقی، مصلحت اینجاست که کتمان و کنایه را کنار بگذاریم، و با صراحت آنچه را که، برای ملت و مربوط به ملت است بیان کنیم زیرا عامل پر قدرت زمان همیشه در جهت تأیید صراحت و صداقت چرخیده است و می‌چرخد بنابراین به خاطر خدا، پرده‌ها را بالا بزنید و برای ملت ایران صمیمانه اعلام بدارید، جوانان معصوم این آب و خاک قربانی مصالح کدام سیاست نا مقدس شده‌اند و میشوند.

درست است که این جوانان محصور فرهنگی تحقیر و تحریف شده، در مدار بسته می‌باشند که سالهاست با تعمیل فقدان جاذبه استخدام در دستگاه آموزش و پرورش کشور، نه تنها از جذب مغزها عاجز مانده است بلکه مقدار زیادی از اندیشه‌های موجود در حد امکانات ناشی از نیروی انسانی خود را نیز فدا کرده است، معهذاً احتیاج به توجیه و توضیح دارد تا معلوم شود سرچشمه هیجانات از کدام وادی نامیمون سرپا ز کرده است.

پس اجازه می‌خواهم بدون پس نگرستن، به حال بپردازم و با استمداد از روح پرتوت سرور شهیدان، خواستار جایگزینی تدبیر و حکمت و بردباری، به جای حرکت حاکم بر جریانات روز بشوم. مضافاً لازم به تذکر است که نگرش به آینده مملکت

و ورود در اعماق قرون ایجاب میکند. هرچه بیشتر به فکر آموزش و پرورش کشور باشیم، و در رأس همه آنها موجبات رضایت خاطر طبقه شریف و میهن پرست معلم را فراهم آوریم اینک خلاصه‌ای از نیازمندیهای محلی را باستحضار می‌رساند:

۱- سال‌هاست که اهالی میانه در انتظار دریافت نقشه جامع شهر هستند و در این زمینه هروقت احتیاج به تفکیک با ساخت و یا نوسازی داشته‌اند بناچار پس از ماهها دوندگی ناراحت و عصیان زده از خیر ساختمان و اقدامات آبادانی گذشته‌اند. حال نمی‌دانم مرجعی وجود دارد علت این تصور آشکار و یاناتوانی مسئولین امر تهیه نقشه رایه اهالی محترم میانه بازگو کند یا نه؟ در حال امید است وزارت آبادانی و مسکن اعلام فرماید تا بحال چه مبلغی در حق شرکت مرجان (مهندسان مشاور) پرداخت کرده است و کی نقشه جامع میانه تحویل داده خواهد شد.

۲- سال‌هاست اهالی میانه در انتظار تغییر تلفن مغناطیسی به تلفن خودکار هستند، امید است با توجه به اینکه در این مورد از بس گفته و نوشته‌ام که حتی خودم هم از تعقیب مسئله احساس شرمندگی میکنم نسبت به این مورد بذل توجه فرمایند.

۳- امید است با توجه به دورشته خط فیزیکی بلا استفاده موجود در میان تبریز میانه همانطور که قبلاً طبق درخواست اینجانب وزیر محترم پست و تلگراف و تلفن موافقت فرموده نسبت به نصب یک دستگاه تلفن با استفاده از خط مورد بحث در مرکز بخش ترکمان اقدام فرمایند.

۴- امید است دفتر مهندسی استان هرچه زودتر پاسخ معاونت محترم نخست وزیر را مبنی بر اعلام درخواست اینجانب در جلسه شماره ۱۷۵ مجلس شورای ملی در مورد تکمیل لوله کشی آب آشامیدنی مرکز بخش ترکمان و اعلام علت عدم تکمیل آن ارسال دارد. تا به اطلاع اهالی محترم ترکمان برسد.

۵- ترکمان سالهاست که دارای درمانگاهی مجهز میباشد، ولی نداشتن پزشک و حتی پزشکیار موجب بسته بودن درب درمانگاه و ناراحتی و شکایت اهالی را فراهم ساخته است. بذل توجه مورد استدعا است.

۶- همچنین چهار رشته خط فیزیکی موجود در فاصله میانه زنجان، از بدو تأسیس خط مکرر و یو بلا استفاده باقیمانده است، بنابراین با توجه بدرخواست تقدیمی به وزارت پست و تلگراف و تلفن مجدداً تقاضا دارم دستور

فرمایند یکی از چهار رشته خط مورد بحث را برای تأمین تلفن بین شهری روستای ده هزار نفری آچاجی در مسیر شاهراه تاکستان بازرگان قرار دارد اختصاص دهند. v- از دو سال پیش اداره محیطبانی شهرستان میانه بدون ذکر علت منحل گردیده است. با توجه به اینکه رئیس آن اداره در میانه نامه ای ارسال و دلایلی مبنی بر عدم لزوم انحلال آن اداره ارسال داشته است، ضمن تقدیم مدارک موصوف به ریاست معظم مجلس شورای ملی تقاضای رسیدگی دارم.

عرایض خود را با انتحال از بیان والای و لاعلی الرسول الابلاغ خاتمه می‌دهم با تأکید بر اینکه من آنچه شرط بلاغ است با تو می‌گویم نه آنچه شرط مصلحت شخصی (احسن است - احسن)

رئیس - آقای دکتر ابوالهدی بفرمائید.

دکتر ابوالهدی لنگرودی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، از روزیکه اختناق در میهن عزیز ما ایران رویکاهش گذاشت و اتحادی فضای باز سیاسی جانشین آن شد. متفکران و صاحب نظران و نویسندگان حتی مردم عادی که تشنه آزادی بودند هریک بنحوی عدم رضایت عمیق خود را از دولتهای خود کامه چندین ساله اخیر اعلام داشتند، رهبران دینی و سیاسی با سخنرانیهای پرشور در اجتماعات بسیار عظیم مردم ناراضی و زجر کشیده ما و با انتشار بیانیه‌ها، اعلامیه‌ها و نشریات مختلف که هریک بوضوح روشنگر هتک حرمت مقام والای جامعه روحانیت، بی‌قانونیها، بی‌عدالتیها، تبعیضات، چپاول بیت‌المال و از همه مهمتر بی‌توجهی به قانون اساسی مملکت ما بود نقطه نظرهای خود را در این مبارزه برای ملت ایران تشریح نمودند و افراد ملت را بحمايت از قانون اساسی و پاسداری از آزادی و دموکراسی تشویق کردند و همه ما برای العین دیدیم که ملت مسلمان ایران با چه فداکاری و از جان گذشتگی به ندادی حق طلبانه مراجع دینی و رهبران سیاسی پاسخ دادند. تا جائیکه شاهنشاه این موج سهمگین ناراضی هموطنان عزیز و آزاده ما را با انقلاب تعبیر فرمودند.

الحق که نمیتوان این موج جنبش فراگیر را جز نام انقلاب عنوان برانزده دیگری داد گرچه به شهادت صورت مذاکرات مجلس شورای ملی در دوره‌های گذشته و در زمانیکه احزاب اکثریت و اقلیتی وجود داشت، نمایندگان اقلیت با احساس مسئولیت به تفصیل انتقادات خود را از اعمال دولت وقت در ساحت مقدس مجلس شورای ملی بیان میکردند (صحیح است) ولی دولت

خود کامه که بدولت ابدست معروف شده بود با اتکاعبه قدرت و اکثریت پارلمانی هر انتقادی از احزاب اقلیت را در نطفه خفه میکرد (صحیح است) و با سعایت و پرونده سازی و تهدید و ارعاب جنجال و ایجاد مشکلات فراوان برای انتقاد کننده عملاً با کمال شدت وحدت کوشش مینمود تا صداهای حق طلبانه و مین پرستانه را از زمین بیاندازد، علی‌الخصوص که جراید و رسانه‌های گروهی از جمله رادیو و تلویزیون را بطور جمعی در اختیار داشت.

دولت ابد مدت بقدری سرمست و مغرور شده بود که حتی بتدریج با تعویض مهره‌ها عملاً اداره حزب اقلیت مردم را باختیار گرفته و علاوه بر مشکلات و فشارهایی که برای اعضاء احزاب اقلیت فراهم میکردند گاهی وسیله بعضی از ایادی آلوده حزب ایران نوین برای سربه نیست کردن و قتل و غارت گروه مخالف نیز اقدام می‌نمودند نمونه‌اش جنایتی که در سال ۱۳۴۷ یعنی ده سال قبل بوسیله رئیس وقت کمیته حزب ایران نوین لنگرودی و چندین عامل آلوده شناخته شده‌اش به تحریک نماینده قلابی تحمیلی آندوره مجلس از لنگرودی و قسماً اطاق فرماندار و با حمایت دولت و استاندار وقت مرتکب شدند حزب ایران نوین با اتکاء بقدرت دولت و اعمال فشار و ایجاد خفقان و تقسیم مناصب و مقامات و حمایت بیدریغ از فاسدان و مفسدین یکه تاز میدان شد و یأس و ویدی و بی‌تفاوتی رارواج داد بطوریکه در این اواخر حکومت بوضوح دریافت که دولت چنان تیشه بریشه مملکت زده است که افراد و احاد ملت بعنوان اعراض و اعتراض بهیچوجه حاضر به مشارکت و همکاری با دستگاهها و عوامل فاسد دولتی نیستند، بعدها که سیستم یک حزبی جای‌گزین سیستم چند حزبی گردید عوامل فرصت طلب

شناخته شده احزاب گذشته با استفاده از شامه قوی خود در این حزب باصلاح فراگیر موضع گرفتند و کارگردانی و مشاغل حساس حزب رستخیز را بخود و عوامل شناخته شده خود انتقال دادند و باین توجهی و صحنه سازی و اعمال نظرات خصوصی و باند بازی حتی مجال اظهار نظر را از اعضاء حزب سلب نمودند بطوریکه برای مردم روشن و بیدار دل ایران زمین امید یابی نماند. دانشجویان و دانش پژوهان و روشنفکران وقتی که وضع را چنین دیدند و بهیچ طریقی نتوانستند خواسته‌های مشروع و علل عدم رضایت خود را که ناشی از فساد بود اعلام کنند لاجرم به فعالیت‌های مخفی و زیر زمینی پرداختند

لیکن در این مسیر غده‌ای بجرم خواندن کتابهایی سالها زندانی شدند و غده‌ای زجر و شکنجه دیدند و غده‌ای نیز جان خود را از دست دادند، حوزه انتخابیه‌ام لنگرود نیز کیفیتی مشابه داشت غده‌ای از جوانان با فضیلت و تقوی حتی جوانانی که تحصیلات بسیار عالی داشتند بهمان سرنوشت سایر جوانان مملکت دچار گردیدند خانواده‌های زیادی نتلاشی و داغدار شدند. بغض، کینه، نفرت در قلوب و مغزها زبانه میکشید بازده این احوال حالت بی‌تفاوتی ظاهری و شدید بود که بشدت جایگزین تحریک و فعالیت اجتماعی گردید در واقع این آرامش قبل از طوفان بود که دیری نپائید، و بمحض ایجاد روزنه‌ای از آزادی غلیان و فوران کرد و بصورت عصیان و انقلاب تظاهر نمود حال نمیخواهیم بررسی کنیم که بازتاب دولت حاضر در مقابل این انقلاب چگونه بوده است و اولین مسئله تعطیل مدارس ابتدائی و دبیرستانها و دانشگاهها است که باین ترتیب دهها هزار دانشجو و میلیونها دانش آموز سراسر کشور بلا تکلیف و سرگردان بوده خود و والدین آنها در نگرانی عمیق بسر می‌برند. اگر این تعطیلات زمان محدود و کوتاهی داشت شاید بترتیبی قابل جبران بود. ولی با وضع موجود هیچ امیدی بافتتاح و شروع بکار مدارس و دانشگاهها وجود ندارد در این صورت چه فکری برای جلوگیری از اتلاف وقت و جوانان و جوانان مملکت کرده‌اید.

دومین مسئله در مورد ارزاق و مایحتاج عمومی است. این روزها می‌بینیم که قیمت ارزاق عمومی بنحو سرسام آوری رویافزایش است هنوز افزایش حقوق ناشی از افزایش ضریب بدست کارمند نرسیده قیمت‌های مایحتاج عمومی ترقی داده شده و وضع عموم مردم بخصوص کارکنان دولت بدتر و سخت‌تر از گذشته شده و فشار بار تورم و افزایش قیمت‌ها این گروه زحمتکش را بشدت نگران کرده است. صرف نظر از گران شدن مواد غذایی، کم بود بنزین، نفت، گاز، و معطلی و سرگردانی چندین ساعته برای تهیه آنها عرصه را بر مردم تنگ کرده است خاموشی شبانه برق هم مزید بر علت گردیده است. سومین مسئله کم کاری و اعتصاب در کلیه سازمانها و ادارات دولتی و یا وابسته بدولت حتی مؤسسات خصوصی و صنایع و مؤسسات کارگری کم و بیش ادامه دارد. چهارمین مسئله اینکه روزانه دهانفرد در میهن عزیز ما با گلوله‌هایی که اصولاً باید در قلب و مغز اجنبی و بیگانگان و دشمنان وطن جای‌گیرد، جان هموطنان بیگناه ما را می‌گیرد سؤال من از دولت این است که آیا در ممالک آزاد

جهان که همه روزه اجتماعات و دموکراسی‌نویهائی برگزار میشود که گاهی اوقات بخشونت هم میکشید، اینهمه قتل و کشتار میشود؟ شاید در بعضی موارد نادر که کارخشونت بالا بگیرد. چند نفر از مأموران پلیس و مردم مجروح گردند لکن پلیس و مأموران انتظامی بدون استفاده از سلاح گرم شورش و جنبش و خشونت مردم را دفع میکنند. در دوران ریاست جمهوری ژنرال دو گل در فرانسه دانشجویان و جوانان شورش کردند حتی در خیابانهای شهر زیبای پاریس سنگر کردند و با پلیس و نیروی انتظامی مبارزه و زد و خورد پرداختند و این مسئله روزها طول کشید. ولی نشنیدیم که پلیس و یا مأموران انتظامی از اسلحه گرم استفاده کنند. و یا انواع وسایل و تاکتیک بدون اینکه قتلی اتفاق افتد با وضع مسلط شدند.

دولت باید خود را مکلف بداند که حافظ جان و مال و ناموس مردم باشد. کشتن افراد بی‌گناه دردی را دوا نخواهد کرد، بلکه خود موجب گسترش خشونت‌ها و درگیریها خواهد شد. کما اینکه دیدیم و می‌بینیم دولت که مدعی است که ارتش و پلیس نیرومند و با تجربه و تعلیم دیده‌ای دارد و ما همه بقدرت و تجربه و شهادت افراد ارتش و پلیس خود اطمینان داریم چرا برای کنترل اوضاع راهی که دیگران می‌روند راه صواب و صلاح است انتخاب نمی‌کنند.

دولت باید هرچه زودتر در بازگشائی مدارس و دانشگاهها اقدام نماید، وسیله انتشار جرایم و مطبوعات را فراهم آورد، بقیه زندانیان سیاسی را آزاد و با شدت و سرعت متجاوزین بحرم قانون اساسی و حقوق ملت و خائنین و فاسدین که حداقل ذره سال اخیر مصدر کار و صاحب مقامات مؤثر بودند مجازات نماید. و از همه مهمتر از طریق احترام به شعائر دینی و مقامات و مراجع عالیقدر روحانیت از قاطبه مردم دلجوئی نماید.

بدادگستری اقتدار و اختیار کامل بدهد و به قضات شریف و پاکدامن و مین پرست دولت و خداپرست امکان دهد تا با اقدامات قانونی ریشه فساد را در این مملکت از بیخ وین برکنند.

حکومت نظامی را ملغی و آزادی اجتماعات، آزادی قلم را تأمین نماید.

بوضع معاشی و رفاهی کارمندان و مردم این مملکت صادقانه بیاندیشد. طبقات کم درآمد را از زیر بار سنگین مالیات نجات دهد و از متمکنین و صاحبان ثروت مالیات واقعی را وصول نماید. از تبعیضات و توصیه و سفارش مقامات که یکی از ریشه های اصلی عدم رضایت

عمومی است، با کمال شدت جلوگیری و در ارجاع شغل با ارتقاء مقام اداری بجای روابط و پارتی بازی ضوابط را مورد نظر قرار دهد.

از امتیازات بیجهت و متخصصان خارجی که در ایران خدمت میکنند بکاهد و با امتیازات جوانان تحصیل کرده ایرانی که از نظر مدارج تحصیلی و کسب امتیازات مشابه و در بعضی موارد ارجح، از متخصصان خارجی میباشند بیفزاید و در این جوانان عقده و عدم رضایت بوجود نیاورد.

بهر حال دولت فقط با احترام کامل به قانون اساسی مملکت و رعایت دقیق آن و با اقدامات بنیادی که ریشه مذهبی و ملی واصل داشته باشد، شاید بتواند آرامش را در این مملکت برقرار کند و آب رفته را بجوی بازگرداند.

والا باید با انتظار روزهای سخت تر و تاریکتری بود که غایت مطلوب دشمنان این ملک و ملت است تا بتوانند از آب گل آلود سهل ترماهی بگیرند. استقلال و تمامیت ارضی میهن عزیز ما را دچار مخاطره نموده و نقشه های خائنه و ناجوانمردانه تجزیه ایران را که سالیان متمادی در سر می پروراند عملی سازند. من از آیات عظام و مراجع تقلید شیعیان و رهبران گروه های سیاسی و دولت و ملت ایران استدعا دارم که در این برهه از زمان بیشتر از هر مسئله ای به موجودیت و تمامیت و استقلال مملکت و آزادی ملت مستمیده و نجیب ایران بیاندیشند. اختلاف عقیده را تعدیل و اختلاف سلیقه را به گذشت و حسن نیت تبدیل، تا با امید پروردگار بتواند خدای دانا میهن عزیز ما ایران باقی بماند و در سایه همکاری و همراهی و ارشاد مراجع مذهبی و سیاسی کشور اسلامی ایران پایدار و برقرار مانده و ملت مسلمان این مرز و بوم تحت فرامین قرآن و قانون اساسی با بهروری و زرافاهیت و سرافرازی زندگی کنند.

در پایان عرایضم در مورد اجرای شهرامش که بقرار اطلاع منجر به قتل دو نفر و مجروح شدن چندین نفر گردیده بدولت تذکر میدهم و انتظار دارم که برای بررسی علل واقعه و معرفی محرکین و عاملین کشتار افرادیگناه بازرسانی به محل اعزام و نتیجه رسیدگی و ضمن تعقیب عاملین این کشتار با اینجانب اعلام دارند از حوصله ای که برای استماع عرایضم فرمودید از کلیه نمایندگان تشکر مینمایم. (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای بهارلو بفرمائید.

مهندس منوچهر بهارلو - با اجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی خانمها و آقایان محترم.

بنام خداوند بزرگ آغاز به سخن میکنم قبلاً واقعه

جانگداز کربلا را به عموم شیعیان جهان تسلیت عرض مینمایم دیگر جایز نمیدانم که هیچ ایرانی وطن پرستی سکوت اختیار نماید. بایستی گفتنی ها را گفت، افکار و اندیشه ها را در هم آمیخت و از برخورد آنها معجونی به عنوان راه حل خلاصی از این نابسامانی ارائه داد و دین خود را به ملک و ملت ادا نمود.

همکاران عزیز و ارجمند من سخنان نغز بسیار گفتند و چنان گفتند که تحسین همگان را برانگیختند، همکاران عزیز که مثل من از میان مردم برخاسته اند نابسامانی ها را چنان بیان داشتند که هیچ جامعه شناسی توانایی موشکافی و بیان آنها را در خود نمی دید.

ما از میان مردم ایران برخاسته ایم و پیام این زنان و مردان و جوانان متدین و مؤمن به مبانی دینی، سنتی و تاریخی خود را با عشق و علاقه ای بس وافر به سمع مقامات مسئول رسانده و در تحقق بخشیدن به خواسته های به حق آنان تلاش می کنیم و در راه رضای آنان گام بر میداریم این روزها این پرسش پیش می آید که واقعاً درد اجتماع ما چیست؟ نخست وزیر سابق مطلبی بیان داشت که بسیار بردن نشست گفت مردم را به بازی نگرفتند حرف هایی که می بایست در پارلمان زده شود در کوچه و خیابان زده شد (اضافه می کنم به شهادت صورت جلسات موجود در مجلس شورای ملی حرف های بسیاری در جهت خیر و صلاح مردم و در جهت پیشرفت و ترقی و تعالی مملکت در ساحت مقدس مجلس شورای ملی در کمیسیونها که از اهمیت خاصی برخوردارند زده شد که متأسفانه از چهار دیواری مجلس بیرون نرفت تا اینکه می بینیم فریاد و ناله مردم بدون مجلس رسید.

خوب یادم هست در دومین اجلاسیه دوره کنونی در کمیسیون برنامه به نخست وزیر وقت گفتم شما از عدالت اجتماعی صحبت می کنید در حالیکه جامعه کشاورز ما محروم از هرگونه وسایل رفاهی هست و او تصدیق میکرد و در جواب گفت که صد درصد حق با شما است ولی هیچ اقدامی و گامی در جهت رفع این تقیصه بزرگ برداشته نشد، در حالیکه ما می بینیم اگر یک ساعت برق در تهران و مراکز استان ها و شهرهای بزرگ قطع شود فریاد هزاران نفر بلند میشود و تمام دستگاهها بکار می افتند که هرچه زودتر رفع نقص نمایند، اما متأسفانه میلیون ها کشاورز ایرانی شبها در ظلمت و تاریکی بسر می برند گفتم تدابیری اتخاذ کنند تا در روستاها پرمایه گذاری شود و موجب بازگشت روستائیان به زادگاه خود گردد

که این بافت های قدیمی مملکت که پیوسته حافظ سنت های دیرین می باشند نابود نشوند تا افکار و اندیشه های ضد ملی و میهنی جایگزین آن ها گردد ولی کجا بود گوش شنوا. و آن روزها روزهای بدی بود که بیکر عزیز ایران در زیر تب فساد و اختناق ملت بهب و سوزان بود.

چندی پیش خبر تأسف باری در مورد غرق یک موتور لنج شنیده شد که متجاوز از ۷۰ نفر جوانان روستائی تعداد کثیری از آنها اهل داراب بودند که بعلت نابسامانی وضع کشاورزی در این منطقه عازم شیخ نشین ها جهت کار بودند که بدبختانه از بین رفتند ضمن اینکه به تمام بازماندگان این عزیزان تسلیت عرض می نمایم نظر مقامات مسئول راجعت پیش گیری از این نوع اتفاقات جانگداز جلب می نمایم.

گفتم آن روزها روزهای بدی بود که بیکر ایران عزیز در زیر تب فساد و اختناق ملت بهب و سوزان بود.

امروز، فساد را نیاستی تنها در تعدادی از بلند پایگان مصدر امور در گذشته جستجو و خلاصه کرد می بایستی با فساد مجذانه و از پائین ترین سطوح با آن به مبارزه برخاست تا به یاری خداوند بزرگ این وریشه آن از مملکت ما کنده شود تا اجتماع ما برای همیشه از این بلای خانمان سوز نجات و رهایی یابد.

دستگاه های اداری ما چنان با مردم بد رفتاری کردند و چنان مردم شریف و اصیل ایران را آزرده اند که کار آن ها به عصیان کشید، بوروکراتها و فاسدین و چپاول گران اموال عمومی به هر حیل و وسیله می گذاشتند فریاد ملت ایران به گوش شاهنشاه برسد و بهرنحوی از انحاء سدی بین شاه و مردم بوجود می آوردند تا به ظلم و ستم و بی عدالتی و چپاول بیت المال ادامه دهند خوشبختانه دیدیم که بالاخره فریاد مردم به گوش پادشاه رسید و متعاقباً پیام شاهنشاه بر مردم، که (از جمله فرمودند من آگاهم که بنام جلوگیری از آشوب این امکان وجود دارد که فشارهای گذشته تکرار شود، و اضافه نمودند که متعهد میشوم که خطاهای گذشته و بی قانونی و ظلم و فساد دیگر تکرار نشود تا از وقوع هرگونه سوء جریان جلوگیری بعمل آید).

همکاران ارجمند مدت زمانیکه مملکت عزیز ما دست خوش ناآرامی گردیده مردم اصیل و شریف داراب رشد فکری، سیاسی، و اجتماعی خود را بنحو احسن نشان داده و در حالیکه در کمال شهادت از نارسائیهها و مظالم گذشته در چهارچوب قانون اساسی و احترام به مبانی دینی و سنتی و تاریخی شدیداً اعتراض کردند

هیچگاه باعث بی نظمی و آشوب و بلوا نگردیدند و دلیلش هم اینست که در آن جا حکومت نظامی اعلام نشد اما روزی آذماه جاری که این مردم دست به تظاهرات آرام زده بودند متأسفانه تعدادی از نامورین انتظامی این مردم بی دفاع را مورد جرح و ضرب قرار داده و از همه بدتر مردمیکه رهگذر بودند و دخالتی در تظاهرات نداشته اند و گویا چندین دستگاه از اتومبیل های آنها را خرد می کنند و این برخورد چنان ظالمانه بوده است که متعاقباً رئیس شهربانی وقت داراب به شیراز فراخوانده و بجای آن رئیس شهربانی جدید که تحقیق کردم افسر مدیر و وظیفه شناسی است به داراب اعزام میگردد که از این بابت بسیار خوشوقت و امیدوارم ترتیبی اتخاذ گردد تا بنا به فرموده شاهنشاه به بهانه حفظ نظم و آرامش فشاری به مردم وارد نیاید و هم چنین از جناب آقای ناظمی وزیر محترم مشاور در امور پارلمانی استدعا میکنم دلجوئی از مردم داراب و جبران خسارت و همچنین در مورد یک فقره قتل که قبلاً جریان آنرا کتباً اعلام داشته ام اقدام لازم معمول فرمایند...

و اما از هر چه بگذری سخن دوست خوشتر است. هم میهنان عزیز همانطور که آگاهیم میهن عزیز در خطر است، امروز استقلال و تمامیت ما تهدید میشود و این حرف دائماً تکرار میگردد ولی مثل اینکه فرزندان عزیز این مرز و بوم فراموش کرده اند که با چه فاجعه ای رویرو هستیم بیائید بخود آئیم و اختلاف عقیده ها و سلیقه ها را حتی برای مدت زمان کوتاهی هم شده کنار بگذاریم و دست بدست هم داده برای نجات میهن عزیزیکه هزاران سال است آنرا حفظ کرده ایم تلاش و کوشش نمائیم و نگذاریم بیگانگان خط مشی برای ما تعیین کنند زیرا بیگانه هیچ وقت دوست نخواهد شد و او همیشه بی چپاول و سودجوئی خود است و این ما ملت ایرانیم که بایستی هوشیار و آگاه باشیم و نگذاریم که آنها در ما رخنه و نفوذ نمایند.

تاریخ را ورق می زنیم مشاهده می کنیم اجنبی هر وقت توانسته به مملکت ما فائق آید بچه پایگاهی حمله کرده است و آن پایگاه حفظ نمائیم، ایرانی ملتی است با فرهنگ و تاریخ بسیار کهن و پابند به سنت و سخت علاقمند بدین و مذهب در پناه دین مبین اسلام و با الهام از تعالیم عالیه اسلام بایستی از هرگونه افراط که خدای نخواستہ استقلال ملی و میهنی ما را تهدید نماید پرهیز کرد.

پیغمبر اکرم می فرمایند خیرالامور اوسطها پس مسلمان واقعی کسی هست که اعتدال نگه دارد و افراطیون را از صف خود براند تا خطری اقتصاد و جان و مال مردم را تهدید ننمایند. دنیای امروز دنیای تکنولوژی و صنعت است امروزه بشر بجائی رسیده است که دیگر نمی تواند درنگ کند مانیز ناچاریم ضمن توسعه تکنولوژی سعی کنیم عقب ماندگی خود را جبران نموده تا بتوانیم با ثروت و استعداد خدادادی که داریم در میان جوامع جهانی مانند گذشته سرفراز و سربلند باشیم.

پوشیده نیست که بیشتر انقلاب ها و حرکتهای سیاسی و اجتماعی که در طول ادوار در جوامع گوناگون بوقوع پیوسته از ریشه های اقتصادی برخوردار بوده است ملاحظه میفرمائید وقتی ما با سرمایه گذاری صحیح با روش درست در راه توسعه تکنولوژی به ایجاد صنایع بنیادی و تولیدی اقدام نمائیم طبیعی است که دیگر نیازی بواردات فرآورده های بیگانه نخواهیم داشت و اینجاست که صادر کنندگان و امپریالیست ها که ما برای آنها بازار خوبی هستیم جلوی رشد صنعتی و کشاورزی و فکری ما را گرفته و با ایجاد تفرقه و نفاق محیطی بوجود میآورند که هر آن اراده نمایند بتوانند از آن بهره برداری نکنند تیمسار ارتشید از هاری نخست وزیر می گوید محافل استعماری با گماردن اشخاصی فاسد دروغ گوازی خیر در پست های حساس مملکت خیانت کرده اند و من اضافه می کنم متأسفانه به آن هدف پلیدی که داشتند نزدیک شده اند و این وظیفه ما ملت ایران است که دست بدست هم داده یک پارچه و متحد و در چهارچوب قانون اساسی و متمم آن اجتماعی ایده آل و فارغ از هرگونه اختناق و ظلم و ستم و فساد بوجود آوریم که به هیچ وجه آسیبی به تمامیت و قومیت و استقلال ما وارد نیاید.

اخیراً با پیگیری مستمر جهت تکمیل آب آشامیدنی داراب چاه شماره ۷ حفر ولی متأسفانه در اثر محاسبه غلط شبکه آب رسانی آن کشش آب پمپاژ شده را ندارد. امید است جناب آقای مهابادی معاون محترم و فعال پارلمانی وزارت نیرو در مورد رفع نقص و هم چنین علت این سهل انگاری اقدام لازم معمول فرمایند. برای تأمین آب دراز مدت شهر داراب نیاز به حفر دو حلقه چاه مشابه می باشد که استدعا دارم نسبت به تأمین اعتبار آن اقدام گردد. اهم نیازهای دیگر منطقه داراب هم عبارت است از راههای روستائی، برق، بهداشت و آب آشامیدنی در روستاها. تلفن خود کار، مرکز آموزشی کشاورزی

در ضمن بایستی گیری راه داراب لا در بر نامه سال آتی و هم چنین مرکز آموزش کشاورزی در سال جاری و حد اکثر در اوائل سال آتی پیش بینی و تصویب گردیده است.

در مورد بخش شدن روستای حاجی آباد که پیش از ۱۰ هزار نفر جمعیت دارند نظر مقام معظم وزیر کشور را جلب می نمایم در خاتمه باریگر لازم میدانم که از همه مردم شریف ایران بخواهم که دست اتحاد و اتفاق بهم داده در پاسداری از قانون اساسی بکوشیم و کشور را از این وضع نابسامان نجات بخشیم زیان همه این اعتصابات و تشنجات بفرود ملت ایران میرسد فقط وحدت و اتحاد و یگانگی و هم بستگی است که ما را نجات خواهد داد.

در ضمن نامه ای از یکی از کارکنان شرکت هواپیمائی رسیده که عیناً بمقام محترم معاونت پارلمانی وزارت کشاورزی ایفاد و استدعا دارم نسبت به خواسته ایشان توجه خاص مبذول فرمائید. (احسن)

رئیس - آقای دهقان نژاد بفرمائید.

دهقان نژاد - بنام خدا و بنام شاهنشاه آریامهر، سلام بر سرور آزادگان و مولای دو جهان حسین سیدالشهدا و درود بر همه شهدای کربلا که با نثار خون خود آزادی و حریت را ب مردم دنیا ارزانی داشتند.

جناب آقای رئیس همکاران ارجمند در ابتدای گفتار لازم میدانم فرا رسیدن ماه محرم را که طلیعه حریت و آزادی و سربازی و جان بازی سالار شهیدان در راه اجرای حق و عدالت خداوندی است بکلیه مسلمین بخصوص شیعیان جهان تسلیت عرض نمایم و از پیشگاه خداوند کریم مسئلت دارم که با احترام خون بنا حق ریخته را در بزرگ عالم اسلام تنها کشور شیعه اثنی عشری را از گزند حوادث زمان و دشمنان دین محفوظ بدارد.

همکاران عزیز بزرگترین افتخار اینجانب اینست که

از نوکران حضرت ابا عبدالله الحسین علیه السلام بوده و میباشم و همه ساله در این ایام مراسم اقامه عزاداری سالار شهیدان را در شهر مقدس حضرت عبدالعظیم (ع) برپا میدارم ولی متأسفانه در وضع حاضر که بیم بروز حوادث ناگواری از طرف دشمنان دین و مردم میرود بر خلاف میل باطنی خویش از این فیض بزرگ محروم شده ام و نتوانسته ام در برگزاری مراسم تعزیه داری اقدام کنم در این مجلس محترم عرض ادب و ارادت خود را ابراز میدارم باشد که مورد قبول درگاه پروردگار بزرگ قرار گیرد.

همکاران عزیز و گرامی در جلسه دوم آبانماه ۱۳۵۷ در این مجلس مقدس تذکراتی را معروض داشتم که

خوشبختانه قسمی از آن مورد توجه دولت قرار گرفت و یا دستگیری غلامرضا نیکبئی شهردار سابق تهران که ظلم و تعدی بسیار بساکنین شریف پایتخت روا داشته بود مرحمی بر زخم مردم گذارده شد و انتظار می رود بزودی با مجازات افرادی نظیر نیکبئی که در محکمه آراء عمومی ملت ایران محکوم شده اند جراحات ناشی از اعمال آنان التیام یابد و نظیر اینجانب اینست که ملت ایران هنگامی آسوده خاطر خواهند شد که مسببین سیه روزی های ملت ایران مکافات اعمال خویش را لمس نمایند

۳- **تقدیم استیضاح از دولت تیمسار ارتشید از هاری از طرف گروه پان ایرانیست بوسیله آقای محسن پزشکیور.**

رئیس - آقای پزشکیور فرمایشی دارید بفرمائید.

پزشکیور - استیضاحی است از دولت تیمسار از هاری از طرف گروه پان ایرانیست و برخی از متفردین اقلیت تقدیم میکنم.

رئیس - استیضاح بدولت ابلاغ میشود.

۴- **تقدیم استیضاح از دولت تیمسار ارتشید از هاری بوسیله آقای احمد بنی احمد.**

رئیس - آقای بنی احمد فرمایشی دارید بفرمائید.

بنی احمد - استیضاحی است از دولت که تقدیم می کنم (دانشی - بسیار مبارک است!)

رئیس - استیضاح بدولت ابلاغ میشود.

۵- **تقدیم دو سؤال از دولت بوسیله آقای دکتر علی صدیقی اسفندیاری.**

رئیس - آقای دکتر صدیقی اسفندیاری فرمایشی دارید بفرمائید؟

دکتر صدیقی اسفندیاری - دو سؤال است از دولت که تقدیم میکنم.

رئیس - مرحمت بفرمائید بدولت ابلاغ میشود.

۶- **تقدیم استیضاح از دولت تیمسار ارتشید از هاری بوسیله آقای دکتر سیدمرتضی مشیر.**

رئیس - آقای دکتر مشیر فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر مشیر - استیضاحی است از دولت در مورد ایجاد خفقا و سانسور مطبوعات که تقدیم میکنم.

رئیس - استیضاح بدولت ابلاغ میشود.

۷- **اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای علی احمد خورشید.**

رئیس - آقای خورشید فرمایشی دارید بفرمائید.

خورشید - یا اجازه همکاران گرامی بنده یک اخطار نظامنامه ای دارم. گرچه قبلاً خدمت جناب آقای رئیس

همکاران گرامی اعتصابات و کم کاریهای اخیر که با تحریکات ییکانگان در این مرزوبوم هر روز بصورتی توسعه پیدا میکند موجب شده است که راحتی و آسایش را از ملت ایران سلب نمایند اینگونه اعتصابات در زندگی روزانه مردم اثر نامطلوب بجای میگذارد و بطور مثال باید بعرض برسانم هنگامیکه کارکنان شرکت ملی نفت ایران دست به اعتصاب میزنند باید متوجه باشید که با اعتصاب آنان وسائل حرارتی بیمارستان تیمارستان - کودکستان شیرخوارگاه از کار باز می ایستد و اطفال و بیماران ییکگاه در ناراحتی های بیشمار تحمل میکنند هنگامیکه کارکنان برق دست از کار خویش میکشند زندگی کلیه افراد مملکت در مخاطره قرار میدهند و همچنین هنگامیکه کارکنان پست و تگراف و تلفن در مقام انجام وظیفه خویش نباشند این مردم هستند که زیان کم کاری آنان را متحمل میشوند.

همکاران گرامی معادن نفت و موقعیت جغرافیائی برای کشور ما بسانمانی هائی را فراهم کرده است رادیوی کشورهای انگلیس و شوروی هر کدام در این ایام تحریکاتی علیه مملکت ما میکنند و این تحریکات بدخترانه جوانان و نوجوانان حساس ما را به اعمال ناروایی کشاند و ناخود آگاه آنان را گرفتار مشکلات بیشمار میسازد در حال حاضر کلیه خانواده ها نگران فرزندان خود هستند و این تبلیغات گمراه کننده رادیوهای اجنبی مانع از آنست که فرزندان به نصایح و اندرز پدران و مادران توجه کنند لذا در این مقام و در این مکان مقدس ناگزیرم این روایدها را بازگو کنم مراجع و علماء عالیقدر روحانی و دانشمندان و معلمین و استادان محترم دانشگاه و نویسندگان ارجمند تمنا و استدعا کنم که جوانان ما را راهنمایی کنند که به تبلیغات گمراه کننده رادیوهای بیگانه توجه نکنند و بقوانین و نظامات مملکتی احترام قائل شوند و بگفتار کسانی که آنان را به بینظمی و آشوب و شورش و بلوا تشویق و ترغیب میکنند ارج

همین مورد را عرض کردم ولی بخاطر اینکه در صورت مذاکرات مجلس شورای ملی درج شود لازم است که به عرض نمایندگان محترم نیز برسانم. همانطور که استحضار دارید در اصل ۱۳ قانون اساسی تصریح شده است که مذاکرات مجلس شورای ملی باید علنی باشد برای اینکه نتیجه این مذاکرات بعداً مورد اجرا درآید و هیچ امری از اموری که در مجلس عنوان میشود نباید در پرده استار باقی بماند و کسی از آن مطلع نشود (صحیح است). متأسفانه بنده دیدم که رویه مجلس بدین ترتیب است که تذکراتی که از طرف نمایندگان به دولت داده میشود فقط اکتفا می کنند به درج اینکه تذکری از جانب نماینده ای داده شده است ولی متن تذکر در صورت مذاکرات مجلس نوشته نمیشود. باتوجه به اینکه سایر نمایندگان هم باید از این تذکرات مستحضر شوند و با اطلاع گردند، استدعا می کنم جناب رئیس به اداره قوانین و چاپخانه مجلس دستور بفرمایند که عین متن مذاکرات نمایندگان در صورت مشروح مذاکرات مجلس درج شود (صحیح است) مطلب دیگری که بنده می خواستم عرض کنم اینست که مطابق ماده ۹۲ و ۱۰۱ آئین نامه باید صورتجلسات مجلس قبل از انعقاد جلسه بعد طبع و توزیع شود. متأسفانه امروز که ۱۲ آذر ماه است، ما هنوز صورتجلسات بعد از ظهر سی ام آبان و اول و نهم آذرماه را در دسترس نداریم و گویا چاپ نشده است. گویا اینکه مشکل برق مکتست مانع چاپ شده باشد ولی بنده فکر نمی کنم که بعد از دوازده روز، نتوانسته باشند صورت مذاکرات بعد از ظهر سی ام آبان و یا اول آذرماه را طبع و چاپ و توزیع کرده باشند. بنده از فرصت استفاده می کنم و استدعا می کنم جناب رئیس دستور بفرمایند که اداره نامه رسانی نامه های نمایندگان را به محل مخصوص نامه هایشان ببرند و در مواقع ضروری حتی بدستشان بیاورند. برای اینکه بنده امروز از این لایحه ای که مطرح است و دوفوریت آن مطرح میباشد، اصلاً اطلاعی نداشتم چون نه در محل نامه های من بود و نه این لایحه را به منزل من آوردند و شاید این وضع برای عمده ای از همکاران من هم پیش آمده باشد و هیچگونه اطلاعی از این لایحه نداشته باشند (اکثر نمایندگان - صحیح است) رئیس - برای روشن شدن ذهن همکاران گرامی باید عرض کنم که البته درج تذکرات در صورت مذاکرات چنانچه فکر می فرمائید تذکرات اگر زیاد نباشد و صورتجلسات به کیفیتی باشد که مختصرتر باشد اشکالی ندارد. بهرحال می خواستم عرض کنم که آنچه در اصل

۱۳ گفته شده مربوط است به مذاکرات مجلس شورای ملی است که از طرف نمایندگان ایراد میشود یعنی مذاکراتی که نمایندگان می کنند باید در صورتجلسه باشد ولی من صورت مذاکرات مجلس را از سی سال پیش تا بحال که مرور کردم هیچ موردی ندیدم که تذکرات در صورت جلسه درج شده باشد ولی برای اینکه همکار گرامی ما نیز سایر نمایندگان راضی باشند اشکالی ندارد که تذکرات هم در صورتجلسات درج شود. ولی می خواستم این نکته را عرض کرده باشم که درج نکردن تذکرات در صورت مذاکرات بر خلاف آئین نامه نیست. مطلب دیگر که آقای خورشید اشاره فرمودند راجع به توزیع صورت جلسات است. الان صورتجلسه بعد از ظهر سی ام آذر ماه در محل توزیع نامه ها هست و تصویب آن در برنامه امروز مجلس بود ولی من فکر کردم قبل از اینکه صورتجلسه را مطالعه کرده باشند اعلام رأی نکنم و در این یک مورد خاص که تأخیری در چاپ صورت مذاکرات رخ داد مستحضر هستید که علتش آتش سوزی مختصری بود که از لوله بخاری که در بالای چاپخانه قرار داشت زوی داد و چاپ آن چند روزی بتعویق افتاده بود امیدوارم این موارد کوچک را به کارمندان مجلس ببخشید (احسن است)

۸- تقدیم لایحه متمم بودجه کل کشور بوسیله وزیر امور اقتصادی و دارائی.

رئیس - وارد دستور میشویم جناب آقای وزیر امور اقتصادی و دارائی بفرمائید.

وزیر امور اقتصادی و دارائی - (حسنعلی مهران) - با اجازه جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم لایحه متمم بودجه سال ۱۳۰۷ کل کشور را تقدیم میکنم.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۹- معرفی معاون وزارت علوم و آموزش عالی بوسیله وزیر علوم و آموزش عالی.

رئیس - جناب آقای وزیر علوم و آموزش عالی فرمایشی دارید بفرمائید.

وزیر علوم و آموزش عالی (دکتر مفیدی) - با اجازه ریاست محترم و نمایندگان گرامی، جناب آقای دکتر جمال رضائی را بعنوان معاون پارلمانی وزارت علوم و آموزش عالی معرفی میکنم (نمایندگان - مبارک است)

شخصیت علمی و فرهنگی و خدمات ارزنده آموزشی و همچنین فضائل اخلاقی و انسانی ایشان برای همه روشن است. ایشان یک سابقه طولانی فرهنگی و دانشگاهی

داشته اند و بعنوان یک معلم راستین مدت نه سال در وزارت آموزش و پرورش در سمت ریاست بیمارستان خدمت کرده اند و از پایه گذاران دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی و دانشگاه تهران بوده اند و مدتی نیز در سمت معاونت دانشکده بوده اند. متأسفانه بعلمت تغییرات زبانی که اخیراً در وزارت علوم پیش آمده معرفی ایشان به تعویق افتاد و از این تأخیر معذرت میخواهم و از این که افتخار همکاری من با ایشان ایجاب شد خوشحالم. (احسن است)

۱۰- طرح و تصویب موافقتنامه تشکیل کمیسیون

مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق و ابلاغ به دولت.

رئیس - گزارش یک فوریتی موافقت نامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ششم آبانماه ۱۳۰۷ بحضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۹۰ مورخ ۱۳۰۷/۳/۳۱ (۲۰۳۷ شاهنشاهی) ارسالی از مجلس سنا مربوط به موافقتنامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۰۷/۴/۱ وصول آن با قیدیک فوریت اعلام و فوریت آن در همان جلسه بتصویب رسیده و بشماره ۱۱۱۹ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق

ماده واحده - موافقتنامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق مشتمل بر یک مقدمه و شش ماده که در تاریخ ۱۱ اسفند ماه ۲۵۳۶ (۲ مارس ۱۹۷۸) در بغداد با مضامین رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ایتهاج سمیعی

گزارش از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه ۱۳۰۷/۸/۶ با حضور نمایندگان دولت موافقتنامه تشکیل کمیسیون مشترک وزیران ایران و عراق بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمدعلی ادیب مجلسی

رئیس - کلیات اول لایحه مطرح است. نظری نیست؟

(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه به دولت ابلاغ میشود.

۱۱- طرح و تصویب لایحه دو فوریتی نحوه وصول حقوق دولتی در موارد قهری و اضطراری و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - لایحه دو فوریتی نحوه وصول حقوق دولتی در موارد قهری و اضطراری مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده میشود.)

لایحه نحوه وصول حقوق دولتی در موارد قهری و اضطراری

ماده واحده - دولت میتواند در موارد قهری یا اضطراری در تمام یا قسمتی از کشور که مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان سایر حقوق دولتی یا مکلفین دیگر نتوانند بتعهدات یا تکالیف قانونی خود عمل نمایند ترتیبات و روشهای وصول این حقوق را بمنظور رفع مشکلات ناشی از وضع مذکور طی این مدت اتخاذ و بموقع اجراء بگذارد و این ایام را در احتساب مواعد قانونی انجام تکالیف مقرر در مورد سازمانهای دولتی و اشخاص منظور نماید.

تشخیص قهری بودن شرایط کار و مدت آن و ترتیبات و روشهای وصول به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران میباشد.

نخست وزیر وزیر امور اقتصادی و دارائی ارتشید ازهارمی حسنعلی مهران

رئیس- کلیات اول لایحه مطرح است آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - نمایندگان محترم، در جلسه گذشته به دوفوریت این لایحه بدون اینکه مخالفی در فوریت هم باشد رأی دادند و یکی از خواص دو فوریتی بودن این لایحه این است که پیشنهادات در جلسه علنی به رأی گذاشته میشود و تصویب میشود، بنده در متن لایحه امروز که ملاحظه میکردم چند مورد بنظر رسید که یکی دو مورد آن اصلاح عبارتی است ولی یکی دو مورد آنهم اصلاح اساسی است که به استحضار شما می‌رسانم، اولاً این لایحه مدت ندارد ما نمی‌توانیم بهر مجلس برای یک مدت نامعلوم و نامحدود یک اختیاری این چنینی در مورد نقض قوانین جاری و موجود کشور بعلت احتیاج بدهیم ولذا باید این قانون مدت داشته باشد که بنده بنظر خود این مدت را تا آخر سال پیشنهاد و معین کردم و پس از آن اگر لازم دانستند پیشنهاد من اینست که استفاده از این قانون با تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین باشد مسئله دیگر که بنظر بنده رسید و در متن عبارت نوشته شده است اگر ملاحظه بفرمائید نوشته شده است « دولت میتواند در موارد قهری یا اضطراری در تمام یا قسمتی از کشور که مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان سایر حقوق دولتی یا مکلفین دیگر نتوانند این کلمه مکلفین دیگر آنچنان عام است که اصولاً هر تکلیف و هر مکلف را در جامعه دربر می‌گیرد بنده در آنجا هم پیشنهادی تقدیم کردم که بعد از « مکلفین دیگر » بنویسم « یا مکلفین دیگر » در موارد وصول حقوق دولتی نتوانند که تخصیص داده بشود بان موارد خاص که مراد این لایحه است و اصلاحات دیگری هم هست که پیشنهاد کرده‌ام که اگر مطرح شد باید با استحضار مجلس برسانم و توضیحی در آن مورد خواهم داد، در حال حاضر همانطور که در جلسه گذشته جناب وزیر دارائی توضیح دادند بعلت کم کاری کارمندان و یا احیاناً عدم آمادگی بعضی از سازمانهای دولتی که در انجام بعضی از وظایف خودشان قصور کرده‌اند مردم در زحمت افتاده‌اند که شاخص آن همین مسئله معاملات املاک در دفترخانه‌ها میباشد که بموجب قانون مالیات سر دفتر مکلف است که مفاصا حساب مالیاتی را بگیرد و شماره آنرا در سند رسمی ذکر کند حال کسی که میخواهد ملکش را بفروشد، میرود از وزارت دارائی مفاصا حساب مالیاتی بیاورد ولی در آنجا کسی نیست و یا

اگر کسی هست کار نمی‌کند و الا آن هزاران سند در دفتر خانه‌ها هست و هزاران هزار نفر سرگردان هستند و همین طور کارشان مانده است، اصولاً اصل اینکار غلط بوده است و اساساً سر دفتر نباید مأمور وصول مالیاتی باشد و مفاصا حساب بگیرد، وزارت دارائی چون قادر بوصول مالیات نیست بارها آمده و تعیین تکلیف کرده است که دفترخانه مکلف است حقوق دولتی را بگیرد. دفترخانه یک سند می‌نویسد، اینکه کتابداری و حسابداری بلد نیست چون وزارت دارائی تا کنون دستگاهش یک دستگاه فلج و غیر متحرک بوده است بار مالیاتی و وظیفه خودش را به دوش دستگاههای دیگر و غیر مسئول گذاشته است و این درست نیست. چون مثلاً وقتی کسی مرد بایستی دفن نشود تا مفاصا حساب را بیاورد؟ یا هر کس که میخواهد ازدواج کند باید برود و مفاصا حساب مالیاتی بیاورد؟ باید مالیات هر کس بوسیله وزارت دارائی وصول شود نه اینکه دفترخانه معامله مردم را ثبت نکند و متعاملین را به دارائی بفرستد نتیجتاً تمام کار مردم فلج شده است. این مثال را از آنجا زدیم که اکنون با این امر اگر مفاصا حساب مالیاتی نباید بتواند تربیتی دهند که در موارد قهری از آن فروشنده تضمین و بیاضمانت نامه و یا چک بگیرند و تعهد بگیرند که بعد بروند به دفترخانه الان در گمرکات فرض بفرمائید جنسی که در گمرکات وارد شده در یک مدت مقرری باید وارد کننده جنسش را ترخیص و خارج بکند و الا مشمول جریمه میشود، مشمول دیر کرد ارباب داری میشود و حتی در آخرین مرحله مشمول جراج جنس میشود. اگر چنانچه مأمور مربوط وظیفه اش را انجام نمی‌دهد و کالا را ترخیص نمیکند تکلیف وارد کننده یا بازرگان یا اشخاص چیست؟ در این جا است که یک مقرراتی می‌گذارند که آقا اینها ایام جزء مواعید قانونی حساب نمیشود به علت اینکه ترخیص نمیشود. همانطوریکه این مورد اضطراری که جناب وزیر دارائی در جلسه گذشته توضیح دادند ایجاب می‌کند که ما بتوانیم برای گروه‌گشایی از کار مردم و سازمانهای دولتی راه حلهایی بیندیشیم اما این باید دارای شرایط معین باشد. بهر حال بنده از فرصتی که برای توضیح در کلیات هر نماینده‌ای دارد استفاده کردم چون در پیشنهادات بیش از ۱۰ دقیقه نمی‌توان صحبت کرد خواستم ذهن نمایندگان محترم را در این موارد روشن کنم البته اگر وارد کلیات شدیم و پیشنهادات مطرح شد در مورد تک تک آن‌ها نظر

را به عرض خواهم رسانید.

رئیس- در کلیات اول لایحه نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در مورد ماده واحده رأی میگیریم. خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید لایحه نحوه وصول حقوق دولتی در موارد قهری و اضطراری بشرح زیر اصلاح شود ماده واحده - دولت میتواند در موارد قهری و اضطراری در تمام یا قسمتی از کشور که مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان سایر حقوق دولتی یا مکلفین دیگر نتوانند بتعهدات یا تکالیف قانونی خود عمل نمایند ترتیبات و روشهای وصول این حقوق را بمنظور رفع مشکلات ناشی از وضع مذکور طی این مدت اتخاذ و بموقع اجرا بگذارد.

این ایام اضطراری و قهری در احتساب مواعید قانونی انجام تکالیف مقرر در مورد سازمانهای دولتی و اشخاص منظور نخواهد شد.

تشخیص قهری بودن شرایط کار و مدت آن و ترتیبات و روشهای وصول به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

با احترام - دکتر صدری کیوان

رئیس - آقای صدری کیوان بفرمائید.

صدری کیوان - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی بنده قبل از اینکه درباره پیشنهاد حضور مبارکتان توضیحاتی معروض دارم. باید عرض کنم که مجلس شورای ملی و نمایندگان معظم بخوبی نشان داده‌اند که همواره در طریق حفظ منافع افراد کوشیده‌اند و هر وقت باید قدمی برای ایجاد تسهیلات و رفاه بیشتر برای هموطنان بسیار شریف و عزیز ما برداشته شود، با اتحاد و اتفاق و صمیمیت و موافقت و پشتیبانی کرده‌اند و اما پیشنهادی که بنده تقدیم کردم همانطوریکه جناب دکتر دادفر عنوان فرمودند اولاً اینجا که نوشته شده موارد قهری یا اضطراری باید نوشته شود قهری و اضطراری. چون همیشه موارد قهری و اضطراری در یک مورد پیش می‌آید و از همدیگر جدا نیست، قسمت دیگر آنجا نوشته

شده «مکلفینی» باید نوشته شود «مکلفین» اصلاح کردم و اما اصل موضوع اصلاح من در این لایحه دو حکم است که در لایحه دو حکم در حکم واحد داده شده است در لایحه‌ای که تقدیم شده است هر دو حکم به صورت یک حکم واحد است ولی دو مسئله است یکی روش وصول که دولت همانطوریکه در ذیل لایحه ذکر شده است بایستی تشخیص بدهد و یکی مواعید قانونی است که من آنرا بعنوان حکم جداگانه در فراز آخر ذکر کرده‌ام که نوشته شده است «این ایام اضطراری و قهری در احتساب مواعید قانونی....» الی آخر و اما همکاران گرامی تلگرافات و نامه‌ها و تلفن‌های متعددی در زمینه گرفتاری مردم به کمیسیون امور اقتصادی و دارائی فرستاده شده است که بعلت کم کاری بعضی از کارکنان وزارت امور اقتصادی و دارائی مردم سخت در مضیقه هستند مخصوصاً در مورد انتقال املاک غیر منقول مالیاتی، چون ماده ۳ قانون مالیاتها میگوید که بایستی حتماً مفاصا حساب مالیاتی را فروشنده یا دفترخانه‌ها بدهد تا دفترخانه‌ها بتواند ملک را منتقل کند تعداد زیادی در این مدت چند هفته گذشته معامله انجام شده که در مرحله قولنامه است که غیر رسمی است و مردم از این جهت سخت در مضیقه هستند چون ممکنست خدای نکرده اگر مرگ و میر و یا مسافرتی پیش بیاید و گرفتاری ایجاد کند اینستکه این لایحه بسیار لایحه خوبی است بهمین جهت در جلسه گذشته نمایندگان بسیار شریف و عزیز ملت ایران همه قویاً دوفوریت آنرا تصویب کردند در حال امیدوارم با تصویب این لایحه گرفتاری زیادی از مردم که در زمینه ماده ۳ و در زمینه ترخیص کالا و در زمینه بعضی حقوق گمرکی است با کمک نمایندگان محترم مجلس شورای ملی حل شود.

رئیس- نسبت باین پیشنهاد نظر مخالفی هست؟ دکتر دادفر- من یک پیشنهاد مشابه آن دارم.

رئیس- پیشنهاد ایشان دوتا اصلاح عبارتی دارد و خود لایحه هم همان است منتهی اصل مطلب بدو قسمت تفکیک شده است یکبار دیگر پیشنهاد آقای کیوان قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید لایحه نحوه وصول حقوق دولتی در موارد قهری و اضطراری بشرح زیر اصلاح شود ماده واحده - دولت میتواند در موارد قهری و اضطراری در تمام یا قسمتی از کشور که مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان سایر حقوق دولتی یا مکلفین دیگر نتوانند

تبعهدات یا تکالیف قانونی خودعمل نمایند ترتیبات و روشهای وصول این حقوق را بمنظور رفع مشکلات ناشی از وضع مذکور طی این مدت اتخاذ وبموقع اجرا بگذارد.

این ایام اضطراری وقهری در احتساب مواعد قانونی انجام تکالیف مقرر در مورد سازمانهای دولتی واشخاص منظور نخواهد شد.

تشخیص قهری بودن شرایط کار ومدت آن وترتیبات وروشهای وصول به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی ودارائی وتصویب هیئت وزیران خواهد بود.

با احترام- دکتر صدری کیوان

رئیس- همانطور که ملاحظه میفرمائید در حقیقت این پیشنهاد همان متن لایحه است منتهی مطلب را ایشان تفکیک کرده اند اول راجع باصلاح عبارتی رای می گیریم خانمها وآقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. راجع باین پیشنهاد رای می گیریم خانمها وآقایانیکه موافقتد قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم که قسمت اخیر ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود:

تشخیص قهری بودن شرایط کار و روش های وصول از تاریخ تصویب این قانون تا پایان سال ۱۳۰۷ به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران و پس از آن در صورت ضرورت به پیشنهاد دولت وتصویب کمیسیونهای امور اقتصادی و دارائی مجلسین خواهد بود با تقدیم احترام - دکتر دادفر

رئیس- آقای دکتر دادفر بفرمائید توضیح بدهید.

دکتر دادفر - بنده در توضیحات قبل عرض کردم این اختیاری که داده میشود تحت عنوان موارد اضطراری یا قهری باید مدتی داشته باشد این قانونی که همیشه بماند و اجرا شود نیست. لذا باید مدتی داشته باشد بنده فکر کردم اگر این مدت تا آخر سال مالی یعنی اسفند امسال باشد بهتر است و تا این حد بنده تشخیص دادم و اگر از آن بیعد لازم شد شرایط قهری و اضطراری را به کمیسیونهای امور اقتصادی و دارایی مجلسین بدهیم تا تشخیص بدهند که آیا میشود دوباره ادامه داد یا این قانون را اجرا کرد یا نمی شود. از اینجهت من تصور

می کنم که این مسئله در شأن مجلس است که یک مدتی رامعین کنند که تا آخر امسال برای هیئت وزیران این حق را بگذارد و بنده در اینجا این مدت را تا آخر سال قائل شده ام. متشکرم.

رئیس - در این پیشنهاد نظر مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) به پیشنهاد رای میگیریم. خانمها وآقایانیکه موافقتد خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری است که قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که اصلاحات زیر در ماده واحده بعمل آید.

۱- در سطر اول پس از کلمه قهری بجای «یا» حرف «و»

۲- در سطر سوم پس از عبارت مکلفین دیگر جمله «در موارد وصول حقوق دولتی»

۳- سطر چهارم و پنجم ماده واحده بشرح زیر.

این ایام اضطراری و قهری در احتساب مواعد قانونی انجام تکالیف مقرر در مورد سازمانهای دولتی و اشخاص منظور نخواهد شد.

با احترام - دکتر دادفر

رئیس- این هم پیشنهاد مشابه است از آقای دکتر دادفر، کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - متوجه نشدم عبارت بعد از مکلفین تصویب شد یا نه؟

رئیس- بله تصویب شد در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد). بماده واحده و کلیات آخر آن بااصلاحاتی که از نظر عبارتی وتغییرات پیشنهادی رای می گیریم خانمها وآقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بمجلس سنا فرستاده میشود. جناب وزیر دارائی بفرمائید.

حسنعلی مهران (وزیر امور اقتصادی و دارائی)- نمایندگان محترم مجلس شورای ملی اینجانب میخواستم بنمایندگی از طرف دولت برای تصویب فوریت وتصویب لایحه وتوجه خاصیکه باین لایحه تقدیمی فرمودید تشکر کنم. ۱۳- اخذ رای نهائی نسبت به لایحه اضافه اعتبارات سال ۱۳۰۶ کل کشور

رئیس- لایحه اضافه اعتبارات سال ۱۳۰۶ کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون اضافه اعتبارات سال ۱۳۰۶ کل کشور ماده واحده - مبلغ پانزده میلیارد و هفتصد و پنج میلیون و شصت و شصت و نه هزار (۱۰۷.۰۶۶۹.۰۰۰) ریال اضافه اعتبار موضوع تصویب نامه شماره ۵۷۱۳۲ مورخ ۱۳۰۶/۷/۴ هیئت وزیران که باستناد ماده ۳ قانون محاسبات عمومی بتصویب رسیده است طبق جدول ضمیمه باعتبارات بودجه مصوب سال ۱۳۰۶ کل کشور اضافه میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه های مربوط را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۰۶ پرداخت نماید. قانون فوق مشتمل بر یک ماده وجداول ضمیمه در جلسه روز دوشنبه اول آبانماه یکهزار و سیصد و پنجاه و هفت شمسی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا- دکتر سید محمد سجادی رئیس- این لایحه قبلا در مجلس شورای ملی وسنابه تصویب رسیده است وحالا نسبت بان با ورقه اخذ رای میشود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی ها آقایان مهندس صائبی وکیومرث وشمگیر اعلام ودر محل نطق رای گرفته شد).

خانمها و آقایان : دکتر رشید یاسمی- رضوی نژاد صومعه سرانی- دکتر رفعت رفعتی- رهبر ساری اصلانی- سواک ساگیان- دکتر ستاری- مسترک دره شوری- سرهنگ زادم سعادت فرد- سعادت قدس نیا- دکتر سعید سعیدی- دکتر سلیمان سواد کوهی- حسینعلی سلیمانی- سیدی شناد لوشریعت- شریفی- شهبازی- شهرستانی- عبداللطیف شیخ الاسلامی- مهدی شیخ الاسلامی- محمد رحیم شیخ الاسلامی- بانه - دکتر شیروانی- صائبی- منصور صادقی- نوذر صادقی- صبوری یزدی- صحرائی- صدره- دکتر صدیق اسفندیاری- صدیق زادم- دکتر مهین دخت- صمیم- دکتر طیب - طرفی- ظفری- عابدی- دکتر عادل را نکوهی- عاملی- عباس عظامی- عباس میرزائی- دکتر غلامرضا عدل- غلامرضا غضنفری لرستانی- دکتر فرزاد امیری- فرمان- دکتر فروزین- فرهنگ بیگونند- دکتر فیروز آبادی- قاسم زادم قاسمی- قاضی- قدیمی- قرائی- قراچورلو- قربانکی- نسب کاسمی- کاظمی- کبیری- درخشنده کمالی آزاد- یوسف کهن- دکتر کیان- دکتر صدری کیوان- دکتر لیوانی- ماحوزی- سمانی- مجتبائی- مجتهدی- دکتر محقق- محمدی دشتکی- عصمت مشائی- دکتر مشیر مظهری- معتضدی- معززی- معینی چاغروند- معینی قراکزلو- ملکشاهی-

منصوریان- موسوی ماکوئی- دکتر بوذر جمهر مهر- مهرداد میرزالو- میر عرب رضی- متعالیه نائینی طب- ناظمی- فاطمه نجمی نائینی- نصیری زادم نظمی- نواب صف- نور بخش دماوندی- محمد نوری- نوری اسفندیاری- لطیفه وحیدی- وشمگیر- وکیل گیلانی- هاشمی میانداوب- هرزندی- یزدی- پروفیسور یغمائی- یگانده بهنیا- بهنایی- بهرمنند محمد بارسا- پزشکپور- پزشکی- پور بردباری- دکتر پیر- دکتر پیشوائی- تدین- ترتی- تزدم تقوی لاریجانی- تقی زاد منظری- توتونچی افشار- توکلی- تولائی زادم سالار جافد جباری- دکتر جعفری- جلالیان- جندقی- جعفر جوادی- قدس منیر جهانیانی- جهانشاهی- چلاجور- دکتر چهارزی- حاتمی- حجتی- حریری- خزیمه- دکتر خطیبی- خلیل زاده شیرازی- خورشید دکتر دادفر- دانشمند دانشی- دکتر ویدا داودی- دکتر درودی- دلخوش فومنی- دولتی- منوچهر دهقان- محمد دهقان نژاد- ذوالفقاری- راشدی- دکتر رئیس- دکتر رحمانی- رحیم زاده خوئی- رحیمی لاریجانی- آزمودم هومر آشوریان- آصف عبدالهادی آقایان- آموزگار- پری اباضلی- نیره ابتهاج سمعی- ابطی فهایلی- دکتر ابوالهدی لنگرودی- اجاق- اخباری- اخلاق پور- ادیب مجلسی- دکتر اربابی اناری- اسحق کاهکش- اسحق نژاد- طلعت اسدی- محمد اسدی- اسکندر اشرفی- دکتر اعتمادی- اعظمی باوند پور- افتخار- دکتر افتخاری- جهانشاه افشار- الداغی- دکتر الموتی- امیر عشایی- اوحدی- سیف الدین اهری- ایلخانی- فرخ لقابابان- باقر زادم باقری- دکتر حیدر قلی برومند- بسیج خلخالی- دکتر بتکدار پور- بنی احمد- دکتر بهادری- بهار- بهارلو. (آراء گرفته شده شماره شد ونتیجه بقرار زیر اعلام گردید).

اراعموافق ۱۶۳ رای

آراعسفید بعلاست امتناع ۳ برگ

رئیس- لایحه ۱۶۳ رای موافق و ۳ رای ممتنع تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

مواقفین خانمها و آقایان: منصوریان- ناظمی- دکتر صدیق اسفندیاری- دهقان- تولائی زادم- دکتر کیان- دکتر اربابی- ساری اصلانی- ابوالحسن عاملی- وکیل گیلانی- نوربخش دماوندی- اهری- سید کریم کاظمی- دکتر افتخاری- نوذر صادقی- محمد اسدی- راشدی- اشرف حریری- اسکندری- آصف- اجاق- باقری- صدیق زادم- نوری اسفندیاری- ساگیان سرلشکر- آزمودم

تقوی لاریجانی - صحرائی - سالار جاف - مجتائی - جباری - صدری کیوان - دکتر الموتی - خانلر قراچوللو - دکتر رفعت تدین - دکتر فروزین - رحیم زاده خوئی - حاجی - شادلو - دکتر فیروز آبادی - مجتهدی - سلیمانی سواد کوهی - غلامعلی قاسمی - پری اباضلی - دکتر سعید - شریعت - آموزگار - حاتمی - معینی چاغروند - دکتر عادل رانکوهی - پارسا - اوسط یگانہ - حسینعلی سلیمانی شریفی - وشمگیر - هرزندی نصیری زاده - نظمی - عصمت مشائی - معینی قراچوللو - ایلخانی - پزشکی - دکتر رحمانی - مهدی شیخ الاسلامی - دکتر ابوالهدی لنگرودی - موسی عطائی - لیوانی - جهانشاه افشار - سرهنگ زاده - افتخار - بهنیا - ابطی فہلیانی - مهندس عنایت بھبھانی - درخشندہ کمالی آزاد - فاطمہ نجیمی نائینی - نوری - بنکدار پور - توتونچی افشار - رحیمی لاریجانی - آشوریان - مهندس صائبی - کبیری - شہرستانی - اشرفی - ملکشاہی - ویدا داودی - تربتی - دکتر مہر - دکتر چہرازی - بہارلو - تژدہ - میر زالو - دکتر ستاری - دکتر رشید یاسمی - دانشی - جلالیان - دکتر اعتمادی - جندقی - سعادت فرد - باقرزادہ - فرهنگ ییگونہ - پور بردباری - رہبر - کریم بخش سعیدی - رفعتی - نیرہ ابتہاج سمیعی - خورشید - عبدالہادی آقاییان - عباس میرزائی - صبوری یزدی - جهانشاہی - ذوالفقاری - موسوی ماکوئی - پیر - مانی - معزی - جعفر جوادی - امیر عسائری - دکتر درودی - دھقان نژاد - تقی زادہ منظری - محمد رحیم شیخ الاسلامی بانہ - عابدی - ماحوزی - اعظمی باوند پور - اخباری - دانشمند - دکتر عدل - چلاجور - غلامرضا ہاشمی - ادیب مجلسی - دکتر مہیندخت منبج - کھن - دکتر بہادری - قاسم زادہ - امیر علم خزیمہ - دکتر خطیبی - محمدی دشتکی - دکتر فرزبان امیری - قدس منیر جہانبانی - دکتر رئیس - اوحدی - میر عرب رضی - صدر الدغی - متعالیہ نائینی طب - بہار - فرحلقابایان - طلعت اسدی - قاضی - مہرزاد - خلیل زادہ شیرازی - پروفیسور یغمائی - اسحق کاکش - دولتی - پیشوائی - معتضدی - دکتر محقق - بہرہ مند - لطیف شیخ الاسلامی - سترک درہشوری - توکلی - لطیفہ وحیدی - دلخوش فوسنی - قربانی نسب .

مستعین وغائبین در رای آقایان: اخلاق پور - اسحق نژاد - سیف اللہ افشار - دکتر حیدر قلی برومند - بسیج خلخالی - بنی احمد - پزشکی پور - دکتر جعفری - دکتر دادفر - رضوی نژاد صومعه سرانی سعادت

قدس نیا - سیدی - شہبازی - دکتر شیروانی - منصور صادقی - دکتر تطیب - طرفی - ظفری - غلامرضا غضنفری - فرمان - قدسی - قرانی - کاسی - دکتر مشیر - مظہری - نواب صفا - یزدی

۱۴ - طرح گزارشی شور اول قابل اجرا بودن مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورک .

رئیس - گزارشی شور اول قابل اجرا بودن مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورک مطرح است قرائت میشود . (شرح زیر خوانندہ شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بہ مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسہ روز شنبہ ششم آبانماہ ۱۳۰۷ بحضور نمایندگان دولت لایحہ شمارہ ۸۹۰۴ مورخ ۱۳۰۷/۲/۲۳ (۲۵۳۷ شاہنشاهی) دولت مربوط بہ قابل اجراء بودن مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورک را کہ در جلسہ روز یکشنبہ ۱۳۰۷/۳/۲۸ تقدیم و بشمارہ ۹۰۹ چاپ گردیدہ است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد .

اینک گزارشی آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحہ قانون قابل اجرا بودن مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورک

مادہ واحدہ - بدولت اجازه دادہ میشود مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک مورخ ۲۱ اسفند ۱۳۴۸ (۱۲ مارس ۱۹۷۰) را دربارہ دولت دوک نشین لوکزامبورک نیز اجراء و اسناد مربوط بانرا مبادلہ نماید .

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیرہ ابتہاج سمیعی

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسہ ۱۳۰۷/۸/۶ با حضور نمایندگان دولت لایحہ قابل اجراء

بودن مفاد موافقت نامہ همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی بلژیک در مورد دولت دوک نشین لوکزامبورک را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب امور خارجه را تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارشی آنرا بہ مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی محمد علی ادیب مجلسی

رئیس - کلیات اول لایحہ مطرح است نظری نیست؟ (اظہاری نشد)

بہ ورود در شور مادہ واحدہ رای می گیریم خاتمہا و آقا بانیکہ موافقت خواہش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . مادہ واحدہ مطرح است نظری نیست؟ (اظہاری نشد) پیشنهادی ہم نرسیدہ لایحہ برای شور دوم بہ کمیسیون های مربوط فرستادہ میشود .

۱۵ - قرائت طرح تقدیمی بوسیله آقای حسن قرانی .

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً چون در مادہ ۴ آئین نامہ قانون اصلاحات ارضی مقرر است کہ املاک بایر کہ تا سال ۴۹ دایر نگردد متعلق بدولت خواہد بود و بعداً برای مدت ۵ سال بموجب تصویب نامہ ہیئت وزیران تمدید شد و چون مهلت مزبور گذشتہ و عدہای بجهت عدیدہ موفق بہ عمران املاک مزبور نشدہ اند و از طرفی دولت ہم نتوانستہ است کوچکترین اقدامی در امر عمران آن اراضی انجام دہد و بعداً ہم مجال این کار را نخواہد داشت و از طرفی باعث دلسردی مالکان شدہ است و بزبان مملکت تمام خواہد شد و مانع عمران و آبادی میشود لذا مادہ واحدہ ذیل پیشنهاد و تقدیم میشود:

مادہ واحدہ - از تاریخ تصویب این مادہ واحدہ مادہ ۴ آئین نامہ قانون اصلاحات ارضی مدت پنج سال بہ مالکین مهلت دادہ میشود کہ ہرگونہ عمران و آبادی لازم را انجام دہند .

دولت مکلف است از طریق دادن وامہای طویل المدت تسہیلات لازم را در اختیار مالکین قرار دہد .

حسن قرانی - جلال تقوی لاریجانی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - مردوانی - محمد اسمعیل ساری اصلائی - فتح تولائی زادہ - محمد حسین کاشفی - شہباز شہبازی - حسن صدر - محمد پارسا - ہادی تربتی - احمد صبوری یزدی - پروفیسور یغمائی - میر عرب رضی - فریدون سعادت قدس نیا .

و چند امضاء دیگر

۱۶ - اعلام وصول چند لایحہ از مجلس سنا .

رئیس - چند لایحہ از مجلس سنا رسیدہ است کہ قرائت میشود . (بشرح زیر خوانندہ شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شمارہ ۱/ (خارجہ) در قابل لایحہ شمارہ ۱۶۴ مورخ ۱۳۰۷/۱/۱۴ دولت راجع بہ موافقت نامہ حمل و نقل بین المللی از طریق جادہ بین دولت شاہنشاهی ایران و شورای فدرال سوئیس در جلسہ روز چهارشنبہ ہشتم آذرماہ ۱۳۰۷ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحہ قانون فوق جہت تصویب آن مجلس محترم بضمیمہ ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شمارہ ۱ (خارجہ) در قابل لایحہ شمارہ ۱۱۱۸۹۲ مورخ ۱۳۰۶/۱۱/۲۵ دولت راجع بہ موافقت نامہ حمل و نقل بین المللی از طریق جادہ بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت پادشاہی سوئد در جلسہ روز چهارشنبہ ہشتم آذرماہ ۱۳۰۷ مطرح گردید و بہ تصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحہ قانون فوق جہت تصویب آن مجلس محترم بضمیمہ ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شمارہ ۱ (خارجہ) در قابل لایحہ شمارہ ۱۱۳۷۹۹ مورخ ۱۳۰۶/۱۲/۱۳ دولت راجع بہ موافقت نامہ حمل و نقل بین المللی از طریق جادہ بین دولت شاہنشاهی ایران و دولت جمهوری فنلاند در جلسہ روز چهارشنبہ ہشتم آذرماہ ۱۳۰۷ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحہ قانونی فوق جہت تصویب آن مجلس محترم بضمیمہ ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

رئیس - لویح بہ کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۱۷ - قرائت نامہ های دولت .

رئیس - نامہ هایی از دولت رسیدہ است قرائت میشود (بشرح زیر خوانندہ شد)

سرور ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی

باستناد مادہ ۲۶ «قانون برنامه بودجہ کشور» مصوب دہم اسفندماہ ۲۵۳۱ و بموجب تصویب نامہ شمارہ ۲۶۹۸

مورخ ۲۰۳۷/۲/۱۱ هیئت وزیران، موافقتنامه وامی با ضمانت دولت شاهنشاهی ایران بین صندوق کارآموزی صنعتی ایران و شرکت توسعه صادرات کانادا جهت تأمین ۱۰ درصد هزینه خرید ۱ دستگاه واحد نیمه سیار آموزشی منعقد گردیده است.

رنوس شرایط وام مذکور بشرح زیر باستحضار میرسد: مبلغ وام: ۳۷۲۹۴۲۰۰ دلار کانادائی نرخ بهره: الفد ۹٪ در سال بطور ثابت نسبت به ۲۴۱۴۵۸۰۰ دلار کانادائی از مبلغ وام بد نرخ متغیر معادل ۸٪ در سال علاوه بر نرخ پایه LIBOR نسبت به ۱۳۱۴۸۴۵۰ دلار کانادائی از مبلغ وام بازپرداخت: الفد نسبت به ۱۳۱۴۸۴۵۰ دلار کانادائی طی ۷ قسط متساوی و متوالی ششماهه از ۶ ماه پس از تحویل آخرین مرکز کارآموزی.

بد نسبت به ۲۴۱۴۵۸۰۰ دلار کانادائی طی ۱۳ قسط متساوی و متوالی ششماهه از سه سال و نیم پس از تحویل آخرین مرکز کارآموزی

کار مزد مدیریت: - / ۱۴۰۰۰۰ دلار آمریکائی کارمزد تعهد: ۱٪ در سال نسبت به مبالغ استفاده نشده از وام.

سایر هزینه‌ها: - / ۵۰۰۰۰ دلار آمریکائی بعنوان کارمزد مشاوران حقوقی شرکت توسعه صادرات کانادا این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفندماه ۲۰۳۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

با تقدیم احترام از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی سرور ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی با استناد ماده ۲۶ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفندماه ۱۳۵۱ و بموجب تصویبنامه شماره ۴۵۹۷۶ مورخ ۱۳۵۷/۵/۳۰ هیئت وزیران، موافقتنامه تحصیل وامی با ضمانت دولت شاهنشاهی ایران بمنظور تأمین قسمتی از هزینه ارزی طرح تولید مواد الفین و آروماتیک بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و گروهی از بانکهای بین المللی بکارگزاری بانک سرمایه گذاری بین المللی ایران منعقد گردیده است.

رنوس شرایط وام مذکور بشرح زیر باستحضار میرسد: مبلغ وام: ۲۷۰ میلیون دلار آمریکائی

نرخ بهره: ۵٪ یک درصد در سال علاوه بر نرخ سپرده‌های دلاری در بازار لندن برای ۶ سال اول و ۲٪ یک درصد در سال علاوه بر نرخ مزبور برای ۵ سال بعد.

بازپرداخت: طی ۱۱ قسط متساوی و متوالی ششماهه از ۶ سال پس از تاریخ انعقاد موافقتنامه وام. کارمزد تعهد: ۱٪ یک درصد در سال نسبت به مانده استفاده نشده مبلغ وام.

کارمزد مدیریت: ۱٪ یک درصد نسبت به مبلغ وام

بطوریکجا کارمزد بانک: ۱۰ هزار دلار آمریکائی در سال کارگزار

سایر هزینه‌ها: حداکثر ۴ هزار دلار آمریکائی این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفندماه ۱۳۵۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

وزیر امور اقتصادی و دارائی محمدیگانه سرور ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی با استناد ماده ۲۶ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفندماه ۲۰۳۱ شاهنشاهی و بموجب تصویبنامه شماره ۸۵۲۰ مورخ ۲۰۳۷/۳/۲۹ هیئت وزیران موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین قسمتی از هزینه طرح احداث حوضچه خشک شناور در بندرعباس با ضمانت دولت شاهنشاهی ایران بین شرکت کشتی سازی خلیج فارس و شرکت صنایع سنگین کاواساکی ژاپن منعقد گردیده است رنوس شرایط اعتبار مذکور بشرح زیر باستحضار میرسد

مبلغ اعتبار: ۲۸۲۶۳۲۰۰۰۰۰۰۰ تن ژاپن.

نرخ بهره: ۶٪ در سال بازپرداخت: طی ۱۴ قسط متساوی و متوالی ششماهه از ۶ ماه پس از تحویل موقت حوضچه شناور در بندرعباس. این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفندماه ۲۰۳۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

وزیر امور اقتصادی و دارائی محمدیگانه سرور ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی با استناد ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور»

مصوبه دهم اسفند ماه ۱۳۵۱ (۲۰۳۱ شاهنشاهی) و تبصره ۷۸ «قانون بودجه سال ۲۰۳۶ کل کشور» و بموجب تصویبنامه شماره ۴۴۸۹۲ مورخ ۲۰۳۷/۵/۱۶ هیئت وزیران، موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین قسمتی از هزینه ارزی خرید ۷۰ دستگاه واگن مسأرتی درجه ۲۰۳۲ دستگاه واگن رستوران وید کیهای مربوط به راننده‌ها آن دولتی ایران، بین وزارت امور اقتصادی و دارائی و نمایندگی از طرف دولت شاهنشاهی ایران و گروه بانکهای فرانسوی مدیریت بانک روجیلد فرانسه منعقد گردیده است.

رنوس شرایط اعتبار مذکور بشرح زیر باستحضار میرسد مبلغ اعتبار: ۱۳۹۷۳۷۵۷۳ فرانک فرانسه نرخ بهره: ۷/۷۵ درصد در سال بازپرداخت: طی ۱۰ قسط متساوی و متوالی ششماهه از ۶ ماه بعد از تاریخ تکمیل حمل.

کارمزد تعهد: ۳ در هزار در سال نسبت به مبالغ استفاده نشده از اعتبار.

کار مزد مدیریت: ۳ در هزار بطور یکجانبه نسبت به مبلغ اعتبار.

این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

وزیر امور اقتصادی و دارائی با تقدیم احترامات سرور ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی

با استناد ماده واحده «قانون اجازه اعطای وام و اعتبار به دولتها و مؤسسات خارجی و بین المللی» مصوب هفتم ارداد ماه ۲۰۳۲ و در اجرای تصویبنامه شماره ۴۲۸۸۲ مورخ ۲۰۳۷/۴/۲۵ هیئت وزیران موافقتنامه اعطای وامی با ضمانت دولت جمهوری ترکیه بمنظور تأمین هزینه خرید یک میلیون تن نفت خام و پانصد هزار تن نفت کوره توسط ترکیه از شرکت ملی نفت ایران بین دولت شاهنشاهی ایران و بانک مرکزی ترکیه با مضاء رسیده است.

رنوس شرایط وام مذکور بشرح زیر باستحضار میرسد:

مبلغ وام: - / ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی نرخ بهره: ۶٪ در سال بطور ثابت، مدت باز پرداخت: یکسال از تاریخ هر پرداخت توسط دولت شاهنشاهی ایران به شرکت ملی نفت ایران بابت بهای نفت تحویل شده به ترکیه.

این گزارش در اجرای ماده واحده فوق الذکر برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

با تقدیم احترام از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی رئیس - نامه‌ها به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود آقای دادفر فرمایشی دارید بفرمائید.

دادفر - بنده از موقعیت استفاده میکنم و به استحضار نمایندگان محترم میرسانم یک مرتبه این مطلب را به عرض رسانده‌ام یک مرتبه دیگر هم آنرا عرض می‌کنم و آن عبارت از این است که به موجب بعضی از قوانین مصوب از جمله قانون بودجه و برنامه قسمتی از اختیارات قوه مقننه به قوه اجرائی واگذار شده است از آن جمله یکی از آنها همین نامه‌هایی است که الان قرائت شد به موجب

ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه به مؤسسات دولتی اجازه داده شده که دولت یا سازمانهای دولتی میتوانند خودشان وام بگیرند و بدهند و گزارشش را نیز به مجلس بدهند منطقی این عمل روزی که عنوان شد این بود که برای انجام طرحهای عمرانی مملکت اگر بخواهیم برای هر طرحی بیاییم و از مجلس قانونی برای اخذ وام بگذرانیم آن وقت کار اصلی مجلس رسیدگی و تصویب و ابلاغ است در مورد وام خواهد بود این مطلب شاید در آن روز منطقی داشت و اگر منطقی نداشت مجلس شورای ملی آن روز منطقی تلقی کرده است، واقعیت مسأله این است که اینجا میزان وام گرفته شده مطرح نیست بلکه نوع پروژه که برای آن وام میگیرند چیست؟ شرایط آن چیست؟ و از کدام مملکت است؟ و اگر تعهدی شد از چه منبع هزینه این طرح ها پرداخت خواهد شد چرا اصولاً این وامها گرفته میشود و طرحی را که متکی به وام شد می‌توانیم آنرا تصویب بکنیم یا خیر؟ قابل اجرا است یا خیر؟ از دید قوه مقننه مملکت بخصوص وام وقتی باید کلیه قراردادها به تصویب قوه مقننه برسد نمیتواند دور بماند قسمت دومی که بنده توجه مجلس شورای ملی را به آن جلب میکنم چه بصورت تبصره در کمیسیون بودجه در آخر سال و یا چه بصورت طرحی که باید تقدیم شود در مورد لایحه‌ای است که تصویب کرده است همین الان آقایان محترم بموجب ماده ۳۰ «قانون برنامه و بودجه به سی میلیارد ریال اعتبارات که در تابستان رأی دادیم، هیئت

دولت میتواند اعتبارات را تصویب کند، بعقیده بنده ایام تعطیل مجلس، تعطیل تابستانی نبوده است، بلکه فترت بوده است برای اینکه دولت در تابستان میتواند است از کمیسیون بودجه مجلس دعوت کند، کمابینه ما ۳ جلسه تشکیل دادیم، اگر قرار باشد که مجلس در فروردین و اسفندماه قانون بودجه تصویب کند و دوماه بعد قانون بودجه با یک تصویبنامه زیرو رو بشود، اصلاً فلسفه تصویب مجلس و نظق‌هایی که آقایان میکنند و اظهارنظرها، دیگر منطقی پیدا نمیکند، البته اگر مجلس شورای ملی بعلمتی در تعطیل و فترت بود برای اینکه کار مملکت نماند این ماده منطقی وجودی پیدا میکند والا اگر قرار باشد کلمه تعطیل مذکور در ماده ۳۰ به تعطیلات معمولی مجلس تعبیر شود بودجه کل کشور مثلاً در اسفند ماه تصویب میشود ولی در تعطیلات فروردینماه بودجه کل کشور را، دولت بهر نحوی که مایل بود زیور و می‌کند و این امر را منطبق با ماده ۳۰ میدانم که هر چه میخواهد تصویب کند، در کمیسیون

بودجه تذکراتی داده بودم، این مطلبی است که در جلسه علنی هم عرض میکنم، بکرات گفتیم که آقا اگر در سال دیگر اگر چنانچه از اعتبارات استفاده کنند تصویب نخواهد شد درمورد ماده ۳ یک تفسیر قانونی لازم است که از مختصات مجلس شورای ملی است که آیا این تعطیلات حتی تعطیلات تابستانی و زمستانی و عید هم هست یا مراد فترت است که بعقیده بنده مراد فترت است و حتی ما بودجه را بمجلس سنا برای اظهار ملاحظات میفرستیم نه برای تصویب و اگر قرار باشد یک لایحه ای که تصویب میشود از اول فروردین و ۲ اسفند بدولت ابلاغ میشود در تعطیلات تابستان همان را دولت کلاً منقلب بکند باستناد ماده ۳ ظاهراً حق دارد و نتیجه این اختیار اینست که مثل اینکه اصلاً مجلسی نبوده و مصوبات آن در بودجه کل میتواند کان لم یکن باشد اختیارات را بدجور تفسیر کرده اند نه این دولت همه دولتها و در تمام موارد، اگر براساس نص صریح ماده ۲ قانون برنامه و بودجه چنین جوازی داده شده است بنظر بنده باید این جواز از بین برود و مجلس بتواند در مورد وام و قراردادهای دیگر اعمال قدرت بکند الان برای یک کمیسیون مشترک ایران و عراق مثلاً برای مسائل مرزی یا مسائل جهانگردی لایحه دوشوری نمی آید با اینکه نمایندگان دو کشور مدتها نشستند و با هم تصمیم گرفته اند و بعد بوسیله دولتین هم باید تصویب شود آنوقت یک مؤسسه مثل پتروشیمی خودش رأی میدهد و تصمیم میگیرد که ۲۷ میلیون دلار وام بگیرد برای چی؟ بچه منظور؟ باچه شرایط؟ نمی دانیم چطور رسیدگی میکند نمیدانیم بمصرف چه کاری می رساند نمی دانیم؟ بازدهی این طرح آیا اقتصادی است یا نه؟ باز هم نمی دانیم، لذا بنده توجه تمام نمایندگان مجلس را به اعاده این حقوق بعنوان استناد بقانون با تفسیر ناروای قانون و حتی که اصولاً از مجلس سلب شده است جلب و خواهش میکنم در این مورد تکرری بفرمائید اگر لازم باشد تفسیری بکنید قانون را اگر قرار شد ماده مربوط لغو بشود، بشود تا و کلاً مجلس شورای ملی بتواند کما هو حق در موارد مختلف رسیدگی کنند یک مثال عرض می کنم و زحمت را کم می کنم در جراید خواندم که سنای آمریکا برای اینکه دولت بتواند یکی از کشورهای خاور میانه و همسایه ما ترکیه، سلاحی بفرشد یا نه مدتها بحث و بررسی داشته تازه اصل این مطلب باید آنجا بتصویب برسد چطور می توانیم در مملکت خودمان این همه اعتبارات چه اعتباری که میدهیم و چه می گیریم

چه سرمایه گذاری می کنیم چه آنها سرمایه گذاری می کنند اصولاً بدون نظارت دقیق قوه مقننه و طرح و توضیح هر مورد قابل قبول باشد حالا بنده نمی گویم در مورد ۵۰ هزار تومان ۲۰ هزار ۵۰ هزار تومان ولی وقتی در مورد ۲۰۰ میلیون دلار قرار داد می بندید نمی گویم که بقرار داد عمل نکرده یا خدای نا کرده قصد بدی داشته اند بنده باصل معترض هستم این از صلاحیت نمایندگان مجلس است که از لحاظ سیاسی و اقتصادی و اجتماعی مفید بودن طرح و طرف قرار داد و شرایط وام و باز پرداخت و اجرای وام تمام اینها را مطالعه کنند اگر تصویب شد دولت برود و اجرا کند، با تشکر از مقام ریاست که این فرصت را به بنده مرحمت فرمودند که مطالبم را به نظر نمایندگان مجلس برسانم که در موقع مقتضی در این دو مورد بخصوص تدابیری که لازم بدانید چه در شوری که در هیأت رئیسه باید بشود یا بطریقه دادن طرحی از جانب نمایندگان یا بصورت اصلاح موادی در قانون برنامه و بودجه تصمیم متخذه برای رسیدگی و اظهار نظر در معرض اظهار نظر نمایندگان محترم قرار گیرد. (احست)

رئیس- چون موضوع بسیار مورد علاقه نمایندگان محترم است و واقعاً هم مهم است اگرچه لایحه ای مطرح نیست ولی خانها و آقایان اجازه بفرمائید نمایندگان توضیحاتی بدهند، آقای رحیمی لاریجانی فرمایشی دارید بفرمائید.

رحیمی لاریجانی- قبلاً تشکر می کنم از جناب آقای رئیس که اجازه فرمودند در این موضوع بسیار حساس عرایضی بکنم، آقای دادفر مثل اینکه خود جنابعالی آن موقع رئیس کمیسیون بودید،

دادفر- به کمیسیون بودجه نیامده است.

رحیمی لاریجانی- بهرحال این مصوبات و مسائلی که آقای دکتر دادفر فرمودند صددرصد مورد تأیید بنده است این پولهائی که داده میشود طبق گزارشی که وزیر امور اقتصادی و دارائی میدهد که این حق مشاوره را داریم و این کارمزد را دادیم و اینکارها را کردیم اصلاً آقا معلوم نیست که این وامهائی که گرفته میشود واقعاً بمصرف مخصوص خودش میرسد یا نه؟ این باید در لایحه گنجانده شود و حتی تصور میکنم یا باید در لایحه بودجه امسال تبصره ای در این خصوص گنجانده شود و یا طرحی نمایندگان بدهند و این مسأله روشن بشود. موضوع دوم که خیلی مهم است این است که هر دو

مسأله چه بصورت تبصره و چه بصورت طرح این هر دو باید در کمیسیون بودجه مطرح بشود و رسیدگیهای لازم بعمل بیاید.

رئیس- بهرحال همانطور که نمایندگان محترم فرمودند و ملاحظه فرمودید این لوایح و این گزارشات مربوط باین دولت نیست بلکه گزارشات است از قبل که اکنون بمجلس داده شده ولیکن آنچه مسلم است آنچه از بزرگترین وظایف نمایندگان مجلس بحساب می آید نظارت دقیق بر دخل و خرج مملکت است و بنده فکر می کنم که همکاران محترم پارلمانی مطالعه بیشتری بفرمایند اگر هم لازم باشد تفسیری از جهت تعطیلات بعمل خواهد آمد

۱۸- تقدیم تذکره بدولت بوسیله آقای هادی تربتی. رئیس- آقای تربتی فرمایشی دارید بفرمائید.

تربتی- تذکری است بدولت که تقدیم مقام محترم ریاست میکنم.

رئیس- مرحمت بفرمائید تذکره بدولت ابلاغ میشود.

۱۹- پایان جلسه.

رئیس- با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم تاریخ تشکیل دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران خواهد رسید.

(جلسه ساعت یازده و بیست دقیقه پایان یافت)

رئیس مجلس شورای ملی- دکتر جواد سعید

سؤال از دولت بوسیله چند نفر از نمایندگان

بنام پروردگار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً خواهشمند است مقرر فرمایند ریاست دولت هر چه زودتر در مجلس شورای ملی حضور یافته و به پرسش زیر

پاسخ گویند.

به شهادت سخنان سناتور جلالی نائینی و سناتور محمدعلی مسعودی که در هنگام طرح برنامه دولت در مجلس سنا ایراد کرده اند روشن شده است که آقای دکتر کریم سنجابی مراتب اعتقاد و اعتماد خود را نسبت به قانون اساسی اعلام داشته اند که انعکاس این خبر در ساحت مقدس مجلس سنا خود دلیل بارزی بر صداقت و اثبات این نظریه می باشد.

بعلاوه شخص نخست وزیر نیز در پاسخ آقایان سناتورها به همین مسئله اشاره کرده و در جایگاهی رسمی و قانونی از چنین رویدادی اظهار خرسندی کرده اند. باین ترتیب این سؤال مطرح است که دیگر چه دلیلی موجبات بازداشت آقایان دکتر کریم سنجابی و داریوش فروهر را فراهم ساخته است و آیا عدم آزادی ایشان خود دلیلی بر رعایت نکردن قانون اساسی بشمار نمی رود؟

دکتر علی صدیق اسفندیاری - ابوالحسن عاملی - نورالله قدمی - سید کریم کاظمی - دکتر ابوالهدی - عباس اخباری - دکتر علی اکبر فیروزآبادی - دکتر محمدستاری - رحمانقلی سیدی

سؤال از دولت بوسیله چند نفر از نمایندگان

بنام پروردگار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

صدای انقلاب ملت ایران را همگان شنیده اند و در آستانه ماه جاودانه محرم این صدا با کلمات مقدس قرآن مجید نیز توأم شده است.

پیروان نهضت حسینی و جانبازان راه قانون اساسی و استقلال مملکت می خواهند در این ایام پربار و شبهای قدر و منزلت مراسم دعا و نیایش و عزاداری را بدرگاه احدیت و اهل بیت طهارت برگزار کنند ولی شاهد هستیم طی دو روز گذشته، رگبار مسلسل، کشتار و ضرب و جرح با استقبال افراد خداپرست و میهن دوست شتافته، آنهم تنها باین بهانه که همه این صدهای انقلابی از حلقوم اعضاء معدود، حزبی منحل خارج میشود و این همان دلیل و عذر ناصوابی است که سالهای سال از آن برای خفه کردن خواستهای موجه ملت ایران سوء استفاده شده و موجبات تزلزل و مشکلات بنیادی موجود را فراهم ساخته است.

ما ضمن محکوم ساختن چنین طرز رفتارهای خشونت باره، این سؤال را از دولت داریم تا پاسخ دهد که کشتار و خونریزی مردم بی دفاع و متدین ایران تا چه وقت ادامه خواهد یافت و چه قانون و مجوزی چنین رفتاری را مجاز دانسته است.

دکتر علی صدیق اسفندیاری - نورالله قدمی - رحمانقلی سیدی - دکتر محمد ستاری - عباس اخباری - دکتر سید علی اکبر فیروزآبادی - سید کریم کاظمی - ابوالحسن عاملی - دکتر ابوالهدی - باقری .